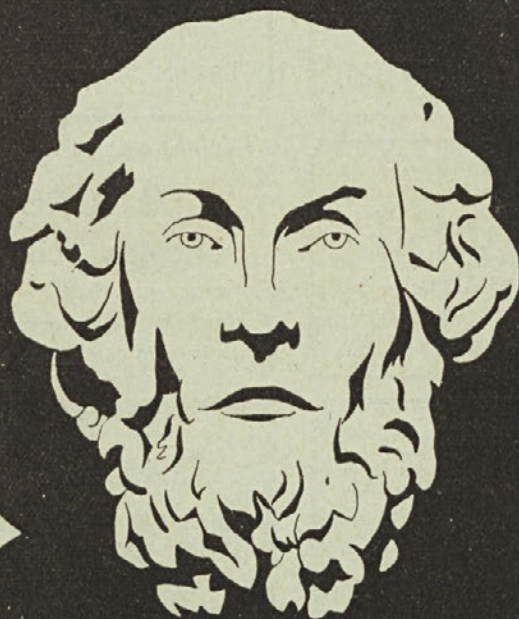
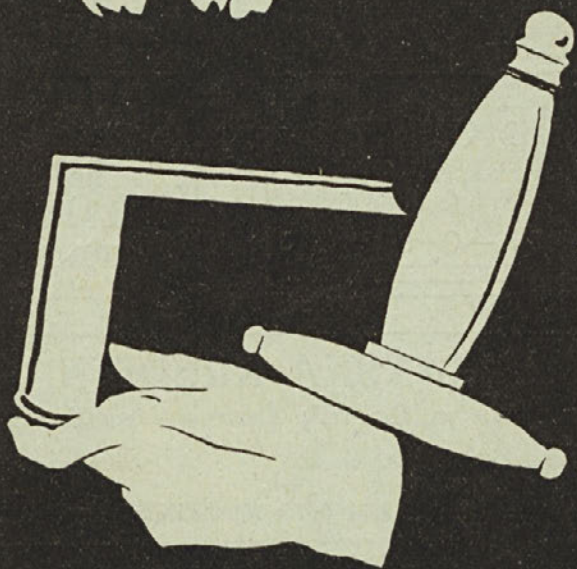

NUNC
AUTEM
MANENT,
FIDES,
SPES,
CHARITAS:

TRIA
HAEC,
MAIOR
AUTEM
HORUM
EST
CHARITAS.

1 COR XIII, 13

ZBORNIK

GLASILO SLOV. IN HRVAT. DUHOVNIKOVA V ITALIJI

Ali si storil vse, da nabereš čim več
udov za **GORIŠKO MOHORJEVO
DRUŽBO?**

Kako boš v prihodnje več storil?

RESTAVRACIJA
PRI TREH KRONAH

v Gorici, Gosposka ulica.

Točna postrežba.

LUDVIK ZOTTER

Brivski in damski salon

TRAVNIK 17

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist
za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

Anton Breščak

Gorica — Gosposka ulica šte. 14

Največja zaloga pohištva v deželi.

Lastna delavnica. Točna potrežba.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

Anton Koren nasl. - Gorica

najstarejša goriška tvrdka specializirana s
češkimi porcelanom - šipami - emajlom in
stekleno posodo.

JOSIPINA PODGORNİK

RESTAVRACIJA (CENTRAL)

v GORICI, CORSO VERDI 32

Se priporoča p. t. rojakom. — — —

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
Podružnica v Gorici, Corso Verdi - Trgovski dom

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Uradne ure od 8.15 do 12 in od 3 do 5.

Vrši vse bančne posle najkulantneje in najbolj točno!

Delniška glavica
25 milijonov din.

Reserva 15 milio-
nov dinarjev.

JOSIP CULOT

Gorica - Raštelj 2

Velika zaloga igrač, cerkvenih predmetov,
galanterije ter športnih predmetov.

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Dr. Jakob Ukmar:

Historia docet.

(Razmišljanja iz cerkv. zgodovine.)

Dalje.

4. Pero za Kristusa.

To je moč božanstva Kristusovega, ki živi mistično in realno v katoliški Cerkvi, da vse giblje in da v teku stoletij in tisočletij vodi ves napredek človeškega uma v svojo službo, v razširjenje svojega kraljestva, kajti on mora vladati, dokler ne položi vseh sovražnikov pod svoje noge (1 Cor 15, 25). Tako je moralo tudi pero, to mogočno orodje in orožje človeškega duha, ki ga sovražne sile toliko zlorablja, udeleževati se od nekdanj žlahtni nalogi razširjenja Kristusovega kraljestva na zemlji. Ni je institucije na svetu, ki bi mogla s tako upravičenim ponosom zreti na literarne proizvode v svojih vrstah kakor katoliška Cerkev. V njenih skladiščih ni le veliko gradiva, ampak, kar je glavno, veliko dobrega žita. Previdnost je vodila literarno proizvajanje v kat. Cerkvi največ po aksiomu: *cum cuique malo remedium*. Po potrebah časa so bili prosvitljeni možje, kakor nekdanj Jeremija, pozvani, da bi ruvali in rušili, zidali in sadili (Jer. 1, 10) zagovarjali so resnico, polemizirali proti zmoti, pojasnjevali sveti nauk, ga sistematično urejevali, gojili vsakoršne bogoslovne discipline, dvigali ne le duha, ampak tudi srce.

Prvi, ki so zastavili pero za Kristusa, so inspirirani avtorji Nove Zaveze. Apostoli in njih prvi učenci so se zavedali, da je glavno sredstvo za razširjanje božjega nauka živa beseda, zato so njih literarna dela le priložnostni spisi, ki spremljajo apostolsko katehezo, spisani s posebnim namenom, za posebne adresate, neredko s precej izrazito apologetično in tudi polemično tendenco.

Svetopisemskim knjigam N. Z. sledi prav kmalu častna vrsta apologetov, kajti

krščanstvo je bilo treba braniti in zagovarjati z uma svetlim mečem koj od prvega početka. Prva apologija Atena Kvadrata je pogumno pokazala pot obrambnim spisom vseh časov; nič se ne bati, tudi mogotci tega sveta naj slišijo čisto resnico glede naše vere, saj nas včasi preganjajo, ker ne poznajo ne Očeta ne Sina (Io 16, 3). Kvadrat je šel s svojo apologijo kar na cesarski dvor v Rim in ne brezuspešno, kajti tantae admirationi omnibus fuit, ut persecutionem gravissimam illius excellens sedaret ingenium.*) Isto pot ubere filozof Justin, ki spravi svoj glavni apologetični spis pred Antonina Pija in pred senat. Krvava doba je krvavo potrebovala zagovornikov in Bog ji je dal res neustrašenih mož, kakor Atenagora, Aristida, Ireneja, Tertulijana, Laktancija in dr.

Braniti pa je bilo treba krščanstvo ne le proti meču rimskega imperija, ampak še bolj proti herezijam, ki so izpodjedale poganjajoče versko življenje že v drugem stoletju in so mogočno majale krščanski svet od 4. do 8. stoletja. To je bila doba hudih dogmatičnih bojev, pa prav radi tega tudi klasična doba krščanskega peresa. Irenej s svojimi protignostičnimi spisi in Epifanij s svojo »domačo lekarno« (Panarion adv. haereses) se borita še bolj kumulativno proti celemu roju vsakršnih herezij in modroslovnih zmot. Sledijo pa možje, poklicani kakor David, da obvladajo vsak svojega Goliata. Tu vidimo Atanazija s Hilarijem v boju proti Ariju, Avguština proti manihejcem, donatistom, posebno pa proti pelagijancem in semipelagijancem, Cirila Aleksandrijskega proti nestorijancem,*) Leona /e-

*) Hieronym. ep. 70 ad Magnum. Cfr Hurter, opuscula sel. ss. Patrum, vol. 11, pag. 251.

*) Ko se je ob koncu 8. stol. zopet pojavila nestorijanska zmeta v prekuhani obliki adopcijanizma, je prijel za pero naš sosed oglejski patriarh Paulin.

likega proti monofizitizmu, Sofronija in Maksima proti monoteletom, Ivana Damaščana proti ikonoklastom. Tako je šlo dalje vsa stoletja do zadnjih decenijev, ko so odlični apologeti, kakor Hettinger, Schanz, Weiss, Gutberlet in drugi spisali zopet cel Panarion proti navodobnim zmotam na splošno, posebej še Klimke proti monizmu in Gisler proti modernizmu.

Zopet drugo polje se je odprlo krščanski literaturi, ko se je vedno bolj pojavljala potreba, ves nauk kat. Cerkve sistematično urediti. To je šlo zelo počasi. Od prvih poskusov, ki jih vidimo n. pr. v Avguštinovem Enchiridion ad Laurentium, pa do Hurterjeve dogmatike in Noldinove moralke je še dolga pot. Veliki cerkveni očetje in pisatelji prvih stoletij niso bili sistematični, šele Ivan Damaščan je s svojo Pege gnoseos prebil led in pokazal pot, na kateri so se odlikovali v srednjem veku Peter Lombardski, Aleksander Halski, Tomaž Akvinec, Albert Veliki in po kateri so hodili neosholastični po tridentskem cekvenem zboru: Suarez, Bellarmin, Ripalda, Petavius in drugi. Med ljudstvo je pa zanesel sistematično dogmatiko in moraliko najnovejši cerkveni učenik Peter Kanizij s svojimi katekizmi.

O bibličnih vedah in biblični literaturi v teku cerkvene zgodovine bi se dala napisati cela serija člankov. Na tem polju so videla že prva stoletja lep razvoj, sledila je stagnacija, v novem in najnovejšem času pa zopet velik razmah. Zanimivo je, da so bili cerkveni pisatelji in homileti že v prvih stoletjih skoro vsi precejšnji biblicisti, dočim smatrajo danes gotovi gospodje pečanje z bibličnimi vedami za bolj postranski predmet in oskrbujejo svoj homiletični repertoar iz drugih virov. To je brezdvomno nazodovanje. Sicer pa o tem drugič. Cerkev lahko ponosno gleda na Origenova Heksapla, na Hieronimove prevode, na foliante poliglot iz 16. in 17. veka, na dolge predale komentarjev Kornelija a Lapide in na tako specificirani biblični študij naših dni, ko mora cela vrsta jezikov od hebrejščine do sumerščine, vštevši kamenje

orientalskih izkopin, služiti umevanju in razlaganju božje besede, zabeležene v naših svetih bukayah. Hvala Bogu, da je na tem polju danes toliko peres v službi Kristusa, kojega besede ne bodo prešle (Mt 24, 35).

Preobširno bi bilo navajati tudi le v glavnih potezah, kaj je storilo krščansko pero še po raznih drugih panogah cloveške znanosti, vse v službi večne resnice. Gojila se je zgodovina, arheologija, homiletika, juridični in tudi naravoslovni študij; cerkev je imela že razmeroma zgodaj svoje enciklopediste, n. pr. v 6. stol. gotskega ministra Kasijodora, malo za njim velikega španskega škofa Izidora in v 8. stol. častitljivega Bedo. Tudi naš bivši tržaški škof (1447—50) Enej Silvij Piccolomini je bil tak vsestransko izobražen pisatelj. Niti mistično in ascetično slovstvo se ni zanemarjalo — in če bi nam ne bila prejšnja stoletja zapustila nič drugega, nego spise medenega Bernarda, Hojo za Kristusom in dela Frančiška Sal., bi bili precej bogati.

V službi Kristusa se je gojilo leposlovje in kaj bi se čudili, če je srce, ki je doživljalo globočino in lepoto krščanstva, izlivalo svoje občutke v nabožno pesen. V 4. stol. so zabrenčale na Vzohdu »citre sv. Duha«, diakon Efreim Sirec; na Zapadu pa imamo poleg Ambroža imenitne krščanske pesnike v 5. in 6. stol. Sedulij nam je zapustil »Carmen paschale«, t. j. evangelij v heksametrih, iz katerega so nam dobro znane začetne besede sv. maše de Beata: Salve sancta Parens... Če še nismo docela pozabili skandirati, bomo začutili gladko tekoči metrum. Pa tudi zapuščina zadnjega rimskega pesnika Venancija Fortunata († 601) nam je sveta in draga, saj ponavlja liturgija že nad tisoč let njegove krasne himne: Pange lingua gloriosi lauream certaminis, Vexilla Regis prodeunt, Quem terra, pontus, sidera... V tej smeri so pevala krščanska srca poznejših stoletij: Frančiška As., Tomaž Akv., Jakopona de Todi, Danteja, in kakor je lepota krščanstva neminljiva, tako neusahljiv je in bo vir svete pesni do konca dni.

To je zelo površen pregled, kako je v poteku cerkvene zgodovine pero služilo Kristusu in njegovi resnici. Apostolska pridiga, delovanje harizmatičnih vernikov in pričevanje mučeniške krvi so bili pglavitni faktorji pri razširjanju krščanstva, a dobra knjiga je morala iz početka spremljati misijonsko delo, da ne bi plevel prerastel pšenice. Tega se je zavedal apostol Pavel, zato je še celo vincutus in Domino (Eph 4, 1) iz rimske ječe razposlal več pisem na krščanske občine in posameznike, kakor je 500 let pozneje žlahtni modrijan in državnik Boetij pisal v ječi svojo *Consolatio philosophiae*.

Pismeno prav izražena misel ima veliko moč. Farizejska inteligenca v Jeruzalemu ni mogla prenašati prve pisane apologije, ki se je lesketala na tablici nad glavo umirajočega Jezusa-kralja. Prvi nasprotniki krščanstva so skušali apostolske spise falzificirati (2 Thes 2, 2) ali vsaj njih zmisel potvoriti (2 Petr 3, 16). Krvavi preganjavci Cerkve od Decija dalje so zahtevali s posebno slastjo izročitev svetih knjig in nesrečnejši, ki so se udali, so nosili sramotni pečat »traditores«. Krog pravovernosti Origenove knjige *De principiis* in nekaterih nestorijanskih spisov v 5. stol. so se sukali dolgi in hudi dogmatični boji. Vsi cezaropapisti in oboževalci države so si prisvajali in si prisvajajo cenzuro nad spisi cerkvenih organov. Vsa zgodovina priča moč knjige. Kako globoko so vplivale na stoletja Avguštinove »*Confessiones*«, kaj so dosegle v tisoč in tisoč srcih Ignacijeve »*Duhovne vaje*«, kako je vzdramil Görresov »*Atanazij*« nemške katolike na boj za svobodo Cerkve in kako blagodejno učinkuje danes na sto tisoče avtobiografija izbranega otroka božjega sv. Terezije Deteta Jezusa!

To so umevali zavedni katoličani vseh časov. Zato so imele krščanske občine že v apostolskih časih svoje arhive, kjer so hranile svete knjige, zato so menihi skozi stoletja tako marljivo prepisovali duševne proizvode prejšnjih časov in

so bili samostani posebno ponosni na svoje knjižnice.

Mi duhovniki ne smemo biti nevedni nasledniki mož, ki so nam zapustili toliko sadov svojega duha. Na dve strani se moramo udejestvovati: pisati in dobro čtivo med ljudstvo širiti. Pisati marsikomu ni všeč in izgovorov ne manjka. Res, da je mnogo papirja na svetu popisanega in potiskanega čisto brez potrebe, vendar bi ga marsikdo, ki se v svoji skromnosti nazaj drži, mogel še prav koristno popisati. Res tudi, da nimamo dandanes marsikateri duhovnik toliko časa na razpolago za spisovanje, kakor sta ga imela Hieronim in Tomaž Akvinec, vendar moramo priznati, da ta in oni med nami tudi precej časa brez potrebe potratijo. Vsaj z manjšimi spisi bi lahko še mnogi sodelovali pri našem »Zborniku«. List bi postal še bolj raznoličen in zanimiv, kajti kolikor pisateljev, toliko slogov. Potem pa knjižnice! Tu se nam odpirajo dalekosežni dušnopastirski in splošno kulturni problemi. Predvsem imej vsak duhovnik svojo knjižnico v redu in skrbi za njeno izpopolnitev. Naš sobrat g. župnik Albin Kjuder nam je podal v letošnjem »Zborniku« tozadevna praktična, že od strokovnjakov preizkušena navodila, treba jih je le vestno prakticirati. Na pastoralnih konferencah se bo pa treba resno pečati z ustanavljanjem knjižnic po župnijah in z vprašanjem, kako priti v naših škofijah do neizogibno potrebne podlage znanstvenega delovanja, do bogatih, moderno opremljenih knjižnic.

Pastoralni pomenki.

Ivan Kovačič:

V sveti boj proti nekrščanski noši!

Nikdo, ki ima še kaj smisla za čednost in dostojnost, ne bo grajal duhovnika, ki se bori proti pogubnim razvadam. Saj je vendar dolžnost vsakega dušnega pastirja, da dela s pravo gorečnostjo na to, da vzgoji Kristusu čist in sramežljiv rod. K notranji čistosti in sramežljivosti spada pa tudi zunanja. Zunanost vpliva

zlasti pri ženskah zelo na notranjost. Pri ženski, ki je v resnici čistega srca, se bo to pokazalo tudi na zunaj, razen v slučaju, da igra dvojno igro in hoče služiti dvema gospodoma, tako da je v srcu s Kristusom, na zunaj pa z Belialom. To je pa že toliko kot zatajenje Kristusa in njegovih zapovedi. — Take ženske so vedoma ali nevedoma pohujševalke, zapeljivke drugih in radi tega Kristusove sovražnice, ne pa čiste neveste njegove. Malikovalke so: njihova telesna lepota je njihov bog, ponašajo se z onim, kar bi morale sramežljivo zakrivati. Zato je sv. Pavel z drugimi apostoli vred zahteval, da bodi ženska noša spodobna in neoporečna; isto je zahtevala Cerkev in so zahtevali goreči dušni pastirji v vseh časih. — Vendar moram kar tukaj omeniti, da je bilo in je mnogo duhovnikov, ki so podcenjevali in še podcenjujejo razvade v ženski noši, češ, da je to pozjav, radi katerega se ni treba posebno razburjati: noše pridejo in preidejo.

Dá, noše pridejo in preidejo, kakor vse na svetu; a to duhovnika še ne opravičuje, da bi smel držati roke križem in potrpežljivo čakati, da nesramne noše same preidejo, ko nam pa ta nesnaga sili že v cerkev, k izpovednici, k obhajilni mizi, pred poročni altar! Dragi sobratje! Naša sveta dolžnost je delati z vsemi močmi na to, da sedanja noša čim prej izgine in pusti čim manj slabih posledic. Z združenimi močmi in složenim delom moramo izgnati nagega ženskega hudiča vsaj iz cerkve! Ako bomo zanemarili to dolžnost, pade velika krivda na našo vest — pred Bogom in našim ljudstvom. — Hotentoti letajo popolnoma nagí okrog, a njihova popolna in nenališpana nagota ne draži poželenja tako hudo, kakor umetno opravljena in nališkana polnagota naših žensk.¹⁾ To je splošno mnenje izkušenih duhovnikov in laikov. — Tudi ni boj proti modi boj

proti tistim krpam, ki jih ženska obeša ali ne obeša na svoje telesno ogrodje, ampak boj proti nesramnosti, nečistosti in obožavanju nagote, boj proti paganskem materializmu, ki tira novodobni svet v neizogibno propast.

Ker ne gre tu za to, da bi po zraku mahali in s samimi besedami čas tratili, temveč za to, kako naj v boju proti ne spodobni noši praktično nastopamo, zato hočem tukaj podati tri tozadevne govore: prvi bo obravnaval načela, drugi ugovore, tretji bo pa prirejen za 12—14 letno šolsko mladež, za nameček pa še: šivilje in nespodobna noša.

I. Govor.

1. — Krščanske žene in dekleta! Moj današnji govor je namenjen predvsem vam. Govoriti hočem o stvari, ki zadeva posebno vas, t. j. o dolžnosti, da se spodobno in sramežljivo oblačite.

2. — Doslej sem vam govoril o tem še malo, posebnega govora o ženski modi ali noši sploh še nisem imel. Saj je možkim, zlasti pa še duhovniku, res tudi mučno o tem govoriti, ako to ni zares potrebno. Upal sem tudi, kakor mnogi drugi moji sobratje, da se bodo grdi izrastki sedanje ženske mode sami od sebe zopet izgubili. Ker se pa to ni zgodilo, temveč se ta novodobna nedostojnost in ostudnost trdovratno vkoreninja in dalje širi, je sveta dolžnost duhovnikova, da povzdigne svoj glas in nastopi proti tej razvadi. — Ne iz vladoželjnosti, ne da bi ženskemu spolu brez potrebe nalagal nov jarem, govori duhovnik o tem, temveč ker ga priganja k temu sveta, a neprijetna dolžnost. Ko bi molčal, razumeli bi mnogi njegovo molčanje tako, kakor da to nošo odobruje ali da je prav zelo ne obsoja.

V vseh časih je sv. Cerkev smatrala to za svojo dolžnost. Že apostol Pavel je zahteval, naj hodijo ženske pokrite v cerkev; isto zapoved je poudaril prvi papež za sv. Petrom sv. Lin. Sv. cerkveni očetje, ki so živeli v prvih časih krščanstva, so pričakovali od žensk, da bodo hodile v cerkev pokrite z ruto, ki bi jim zakrivala čelo, lase, vrat in tilnik; dosledno in resno so poudarjali, da se obla-

¹⁾ Ali pa so res divji poganski narodi tako čisti, da se naj katoličani od njih učimo angelske čednosti?! Na to pozabljajo mnogi, ki se sklicujejo v obrambo novodobne noše na tozadevne poganske navade. Op. ured.

čijo nesramežljivo samo zapeljivke in propale ženske. Tudi pozneje, kolikor krat se je zopet pojavila nesramna noša, so cerkveni govorniki vedno nastopali proti njej. V poletju l. 1925. so vsi nemški škofje na svoji konferenci v Fuldi soglasno obsodili nespodobno žensko nošo ter določili, da se smejo žene in dekleta udeležiti službe božje le, ako so popolnoma spodobno oblečene. Za spodobno se more smatrati le obleka, ki je zaprta do vratu, ki pokriva roke čez lakete doli in sega precej čez kolena. Prozorčno in luknjičasto blago se ne more smatrati za zadostno obleko, ker ne zakriva telesa.

Vratislavski kardinal Bertram je v januarju l. 1925. določil, da se ne sme nikomur, niti otrokom ne, deliti sv. zakramentov, ako niso do vratu, mimo laktov in čez kolena pokriti z neprozorno obleko. — Sv. Oče papež Benedikt XV. je jeseni l. 1919. članicam italijanske ženske zveze marsikaj povedal o sedanjih ženskih noših: moderne ženske — dejal je — naravnost izzivajo h grehu, pospešujejo splošno nravno podivjanost, njihova noša je popolnoma nasprotna skromnosti, ki je krščanske ženske stroga dolžnost in njen najlepši nakit. Tudi dušnim pastirjem je toplo in nujno priporočal, naj nastopajo proti nespametni noši. — Tudi sedanji papež Pij XI. uporabi vsako priliko, da pokaže svojo nevoljo in svoj stud nad sedanjo ogabno žensko nošo, ter zahteva od vsake ženske, ki hoče priti k njemu v avdijenco, da mora biti popolnoma oblečena in pokrita.

3. — Sprejmite torej, krščanske žene in dekleta, moje besede voljno in brez predsodka! Če bom rabil tu pa tam ostre izraze, ne velja ta ostrost vsem, ka so se že kedaj v tem pregrešile. Vem namreč, da prav mnoge niso tega storile s slabim namenom in se niso niti od daleč zavedale pogubnosti take noše, temveč so le tako tjavendan posnemale modo, ki sedaj vlada. Upam od takih, ki nimajo še pokvarjene volje, da bodo drugačje, ko bodo o tem poučene, drugače ravnale.

Razprava.

1. — Zakaj naj se ženska popolnoma oblači in zakriva?

Naravno je, da postane žensko telo prav lahko moškemu predmet radovoljne nečiste naslade in pohotnosti. Ženska, ki izpostavlja svoje telo ali razne njegove dele preveč pogledom drugih, dá prav lahko povod nečistemu poželenju. Kriva je nečistih skušnjav in misli, ki jih njena nagota vzbuja v moških, ki jo vidijo. Te skušnjave so večkrat hujše kakor se misli in trajajo še potem več časa dalje. Marsikateri tudi vsaj napol privoli v nje in s tem greši. Marsikateri privoli popolnoma in greši smrtno; zakaj vsaka nečista sla, v kateri se vedoma in radovoljno mudimo, in četudi se to zgodi le v mislih, je smrtni greh. K takim grehom da lahko ženska povod, kolikorkrat pride nespodobno razgaljena moškim pred oči, in sicer tudi mnogim hkratu. Tako stori lahko na stotine grehov, in sicer tudi smrtnih. Taka ženska pripomore prav mnogo, da se duh nečistosti, ki je v naših dneh že tako močan in tira mnoge v pogubo, še bolj okrepi in vkorenini. Ona daje torej pohujšanje, t. j. povod h grehu. Morda niti ne misli kaj takega, morda nima namena zapeljivati, a njeno telo vendar vpliva zapeljivo. Zato je treba, da vsem povemo, da bodo vse vedele, zakaj ni dovoljeno slepo drviti za sedanjo razbrzdano modo.

2. — Marsikatero dekle ve, da je v svoji nespodobni obleki drugim predmet grešnega poželenja, a vendar se ji ne zdi vredno, da bi se spodobneje oblekla. To je znamenje, da ji manjka precej čednosti.

a) — Manjka ji najprej prave ljubezni. — En spol se mora blagohotno ozirati na občutke drugega spola in se ogibati vsega, kar povzroča drugemu skušnjave. Če se torej kaka ženska ne ogiblje tega, kar povzroča moškemu skušnjave, kaže s tem, da ji manjka tega blagohotnega ozira: nič ji ni mar, če imajo moški zaradi nje skušnjave, če padajo v greh, morda v smrtni greh, če morda celo v smrtnih grehih umrjejo in se vekomaj po-

gube. Obsoja se kot grdó, če si moški dovoli kaj takega, kar je dušni čistosti kakega dekleta nevarno; nasprotno se ne zdi — žal da — nič hudega, če ženski spol pogubno vpliva na moške, n. pr. z nesramno nošo. V resnici je pa to prav tako grdo, brezobzirno in nasprotno krščanski ljubezni.

Žena, ki je možu dana v pomoč, mu tako postane v pogubo.

b) — Ženski, ki se pomanjkljivo oblači, manjka skromnosti in pravega spoštovanja do dostojanstva moža. — Ženske so deležne v modernem javnem življenju velike svobode, a ta svoboda se ne sme sprevreči v razbrzdanost in predrzno nesramnost, vsled katere izziva in draži moža s svojo nagoto.

c) — Ženska, ki se nespodobno oblači, greši proti časti in ugledu svojega spola. — Poniževalno je za ženo ali dekle, če se tako oblači, da postane lahko drugim kamen spotike in povod h grehu; nedostojno je, če izzivajoče izpostavlja očem drugih svojo telesnost in mesenost, torej to, kar ima skupno z živalmi. Prvo in glavno v človeku je neumrljiva duša. Duša, misel se najlepše zrcali v človeškem obrazu; če se pa telo nespodobno razgalja in razkriva, se s tem obrača pozornost od obraza in obrača na telo, na mesenost. Povejte mi same, je li lepo in častno za ženski spol, da mnoge ženske svoje telesne muke javno razkazujejo in v tem celo medsebojno tekmujejo? More li moški take ženske spoštovati? Izkušnja uči, da zlasti tisti moški, ki radi vidijo napol oblečene ženske in so jim naklonjeni, ženski značaj prav malo cenijo. Oni gledajo pri ženski samo na telesno stran, kakor da ne bi verovali prav trdno, da ima ženska tudi dušo. Ženska jim je le nekaj privlačnega, mikavnega za nižje, čutno uživanje; ni jim predstaviteljica čednosti, čistosti in nedolžnosti, ne predstaviteljica zvestobe in poštenja, temveč podoba sramotne lahkoživosti. Neki izobražen gospod je po pravici izrekel besede: »Jaz za nobeno ceno ne dovolim svoji ženi, da bi se oblačila po sedanji noši. Saj je moja žena — moja, ne pa občinska. Jaz jo imam pravico gle-

dati, ne pa vsak, ki jo sreča na ulici.« — V sirskega mestecu Sneida je general Serail priredil veliko plesno zabavo. Francoske gospe in gospodične, posebno še žene francoskih častnikov, so prišle na ples oblečene po najnovejši modi, to je oblečene samo za silo. Na to veselico pa je general Serail povabil tudi vse imenitnejše Druze, posebno še njih višjo duhovščino in predvsem predstojnika vse duhovščine, ki ga Druzi časte kot živega svetnika, ker je zelo strog in pobožen. Ko je prišla duhovščina s svojim poglavarjem k veselici in je ta opazil moderno oblečene, to je napol nage francoske ženske, je smatral, da se general Serail norčuje iz njega, njegove duhovščine in njegovega ljudstva in da je dal te mlade ženske zato tako obleči, da bi Druze dražil, ker se njihove žene tako skrbno zagrinjajo. »Pri nas poštene ljudje ženske zagrinjajo,« je rekel kar naravnost verski poglavar Druzov generalu Serailu, »ti pa si te ženske samo toliko oblekel, da so še bolj nespodobne. Bolj čedne bi bile, če bi še teh srajc ne imele, ki so na vseh koncih in krajih preozke in prekratke.« — Po tej kratki izjavi je šejk z vsemi svojimi odšel iz dvorane. Dal se je nato zapreti v bližnjo mošejo, kjer je molil in se postil, ločen od sveta, tri dni in tri noči, da bi opravil pokoro, kakor je rekel sam, ker je nehote in prisiljen gledal te »nage ženske hudiče«. (Pristne besede razdraženega šejka.)

d) — Ženska, ki se pomanjkljivo oblači, kaže s tem, da ji manjka sramežljivosti. — Prirojeno je človeku, zlasti še ženski, da ne izpostavlja svojega telesa preočitno očem drugih in ima pred tem nekako bojazen, ki jo imenujemo sramežljivost. To je zares lepa ženska krepost in — rekel bi — krona mladenke in žene, če misli s tem resno. To krepost opeva Župančič, ko pravi:

»Čuj posteljo tvojo zastražil je Bog:
ob postelji tvoji kerub stoji
in skozi temó se mu meč blesti,
in ta blesk je hladan, in ta blesk je strog.«

Čut sramežljivosti je dragocen ščit čistosti. Ako se približa pretkan zapeljivec, ostane le še resnična sramežljivost,

ki zabrani nečisto dejanje. Vzemite človeku čut sramežljivosti in vzeli ste mu s tem večinoma tudi ljubezen do čistosti. Nobena reč pa zlepa tako ne zatre in uniči v ženski čuta sramežljivosti, kot nesramna noša, pomanjkljiva obleka.

3. — Grešnost nespodobne noše.

a) — Nespodobna noša ne priča le o pomanjkanju čednosti, ni samo nepopolnost, temveč je kratkomalo greh, žaljenje Boga, grdo preziranje božje volje. Bog obsoja nečistost, tudi nečistost v mislih in pogledih, ter jo strogo prepoveduje. Jezus je radovoljne nečiste poglede in poželenja označil kot smrtno grehe, ki zaslužijo večni ogenj. »Slišali ste, da se je reklo starim: „Ne prešuštvuj! Jaz pa vam pravim: Vsak, kdor gleda žensko, da jo poželi, je že prešuštvoval z njo v svojem srcu« (Mt 5, 27–28). »In ako te tvoje oko pohujšuje, ga izderi; boljše je zate, da prideš z enim očesom v božje kraljestvo, kakor da bi imel obe očesi, pa bi bil vržen v pekel, kjer njih črv ne umrje in ogenj ne ugasne« (Mk 9, 47–48). Kakor torej moški greši, in sicer lahko tudi smrtno, ako radovoljno pogleda žensko in jo poželi, prav tako greši tudi ženska, in sicer lahko tudi smrtno, ako daje s pomanjkljivo obleko priložnost k takim poželjivim pogledom. Ona ve, da drugi lahko radi nje greše, a se vkljub temu tako oblači. Ona je sokriva in deležna grehov drugih in se je dolžna te sokrivde pri spovedi tudi obtožiti.

b) — Ni pa sokriva le enega greha, ampak mnogih grehov.

Dan na dan hodi namreč tako oblečena po javnih krajih in cestah, tako da jo vsak dan mnogi vidijo. Sedaj da temu, sedaj onemu možu ali mladeniču priliko h grešnim pogledom, mislim in željam, k malim ali tudi smrtnim grehom. Vseh teh grehov je sokriva, vse te grehe bo Bog tudi njej kot primanjkljaj postavil v račun. Kakšno ogromno število grehov si torej nakopiči na vest!

c) — Lahko so odpustljivi, lahko pa tudi smrtni grehi.

Samo odpustljiv greh je, ako je obleka le malo izrezana, sploh če je pomanjkljivost v obleki le majhna. — Vendar tudi majhen greh ni malenkost, ker tudi z njim zaničuješ Boga, svojega najvišjega Gospoda in najljubeznivejšega Očeta, ko pokažeš, da ti je majhna grešna stvar ljubša kot njegova sveta volja. Tudi ta mali greh zasluži kazen v vicah, kjer je trpljenje hujše od najhujšega trpljenja na zemlji in traja lahko dalj časa kot naše življenje na zemlji. Lahko se pa tudi pripeti, da povzroči majhna pomanjkljivost v obleki kake ženske moškemu hude skušnjave, vsled katerih smrtno greši. Majhna pomanjkljivost v obleki da tudi povod, da se širi ta moda dalje; zlasti če se ženske in dekleta, ki so drugače dobre in poštene, v manjši meri pomanjkljivo oblačijo, si upajo potem druge, ki niso tako poštene, še za korak naprej ter mislijo, da si smejo čedalje več dovoljevati.

Smrtno se pregreši z nespodobno nošo, ako je pomanjkljivost v obleki sicer majhna, a ima kdo vedoma in radovoljno namen, s tem pri osebah drugega spola vzbuditi nečisto poželenje. Tak namen je že sam ob sebi v kakršnihkoli okoliščinah smrtno grešen. Čuvajte se torej zelo, da ne boste imele kdaj takega namena! — Toda tudi če katera nima takega namena, ima vendar radi nedostojne noše smrtni greh, ako je obleka globoko izrezana in zelo pomanjkljiva. Žene in dekleta, ki nosijo tako obleko in vedo, da je to zapeljivo in pohujšljivo, žive torej neprestano v smrtnem grehu. Ako se tega ne kesajo ali morda tudi ne spovedo, so njihove spovedi neveljavne in sv. obhajila nevredna. One se v važni reči ne zmenijo za božjo voljo, zato zaslužijo, da jih Bog vekomaj zavrže.

d) — Gotovo bi se moje poslušalke z nošo ne hotele smrtno pregrešiti. Morebiti se smem celo nadejati, da se hoče večina izmed vas v tem varovati tudi malih grehov. Kakšna bodi torej obleka, da boste proste vsake krivde greha? Vprav v tem si današnji svet večinoma ni več na jasnem; a niti vpraša se ne

več resno o tem, temveč misli, da se brez skrbi lahko oklepa vladajoče mode ter se varuje samo najhujših njenih izrastkov. Toda premisliti je treba, da je izumiteljem novih mod spodobnost v obleki popolnoma postranska stvar, glavno jim je kupčija, dobiček, ki ga imajo od tega. Oni se vprašajo samo: kakšna noša bo ženskam in — moškim najbolj dopadla, kakšno blago bo najbolj šlo in nam prinašalo največje dobičke. Saj tega niti ne skrivajo, ampak priznavajo sami: Za spodobnost v obleki, za izpremembo noše po pravilih dostojnosti naj se pobrigajo ženske same! Dá, celo to priznavajo sami, da treba ustvarjati mode tudi za zloglasne ženske in zapeljivke. S tem priznavajo očetje nespodobnih mod, da so njihove mode tudi zapeljive in da si z umetnostjo zapeljevanja polnijo žepe. Zato imajo v svoji stroki zelo topo in ohlapno vest in nam ne morejo dati prav nobenega zanesljivega zagotovila, da so po njih ustvarjene noše neoporečne. — Cerkev je pa že od najstarejših časov hotela, da se ženske popolnoma zakrivajo.

Pri Judih pred Kristusom in ob Kristusovem času so se ženske tako popolnoma zakrivalo, da so se videle samo roke v zaplestju in stopala nog, od glave pa komaj obraz. Tako se je oblačila tudi Mati božja. Tako so se oblačile sploh v prvih stoletjih krščanske žene, ko so apostoli, škofje in sv. cerkveni očetje strogo pazili na spodobnost ženske noše. V poznejših stoletjih, zlasti v petnajstem, se je vrnil paganski duh in z njim velika mlačnost in razuzdanost v Cerkev. Takrat je mnogo žensk pozabilo na krščansko dostojnost in sramžljivost in začele so kazati nagoto, zlasti razgaljati prsa. A tudi tedaj je Cerkev odločno nastopila proti nagoti in poudarjala staro krščansko pravilo skromnosti in spodobnosti v obleki. To pravilo se glasi v glavnih točkah takole: Zgoraj bodi obleka le toliko izrezana, da pusti vrat prost. Razgaljenost naj ne sega čez jamico pod vratom in tudi tilnik ne bodi razgaljen. Rokavi in krilo

bodi dolgo, da so roke in noge, ako ne že popolnoma, pa vsaj skoro popolnoma pokrite. Ne smejo pa biti le prevlečene s pajčevinastim, prozornim ali luknjičastim blagom. Obleka se pa tudi ne sme tesno oprijemati telesa, tako da se očitno poznajo oblike udov. — Kdor se drži tega pravila, ostane brez krivde. Ako se pa le količkaj oddalji od tega pravila, je že nevarno, da se malo pregreši, ker se lahko pripeti, da dá majhen povod k nespodobnim pogledom, mislim in željam. Kolikor bolj se oddalji od tega pravila, toliko bolj raste nevarnost greha. Ako se pa kdo zelo oddalji, greši smrtno. Ako je n. pr. obleka na prsih tako globoko izrezana, da je zgornja polovica prs razgaljena, je taka ženska kriva smrtnih grehov v tolikem številu, kolikor ljudem se pokaže.

Uporaba:

1. — Zato se obračam do vas vseh, krščanske žene in dekleta, s pozivom:

a) — »Dajte svoja telesa v živ, svet in Bogu dopadljiv dar, da bo vaša služba po pameti. In ne ravnajte se po tem svetu (modi), temveč prenovite se s prenovljenjem svojega duha...« (Rim 12, 1—2). Otresite se posvetnih, ničemurnih in mesenih misli in gojite v svojih srcih pravo krščansko skromnost in čistost. Prenovite svojo notranjost, obcnem pa tudi svojo zunanost. Ne nosite v prihodnje več pomanjkljive in zapeljive obleke, temveč oblačite se skromno po svojem stanu. Ko si naročite novo obleko, glejte predvsem na to, da bo spodobna, in povejte tudi šivilji, kaj zahtevate od nje v tem oziru. Obleke pa, ki jih že imate, dajte predelati, da bodo zadosti dolge in se zakrije nagota. Vzemite to stvar resno, kot jo vzameta Bog in Cerkev! Četudi to kaj malega stane, nič ne de! Žrtvujte sedaj nekaj tudi za sveto stvar, če ste doslej toliko žrtvovale za greh. Nič naj vas ne boli, nič vam ne bodi žal, dasi ne bo potem vaša obleka več po najnovejši modi, ko pa ni ta moda nič drugega kot drago plačana pregreha. Kdo pa ustvarja modo? Krščeni in nekrščeni

špekulantje v Parizu, Berlinu, Frankfurtu, Dunaju in drugod. Ali se boste torej pustile od teh voditi za nos, za žep, za poštenje in še za dušo po vrhu?

b) — Posebno vam pa priporočam in v imenu sv. Cerkve zapovedujem: prihajajte vedno spodobno oblečene v cerkev! Sicer je povsod grešno, ako se ne spodobno nosite, a stokrat grešneje je v cerkvi, ker skrunite tu Bogu posvečen kraj ter dajate tu pred Najsvetejšim povod h grehu. — Kaj naj pa rečem šele o tistih, ki se drznejo priti v pomanjkljivi, nespodobni obleki celo k spovedi in sv. obhajilu? Saj je že majhna nespodobnost v obleki, ko pristopite k sv. obhajilu, velika nespoštljivost do Jezusa v najsv. zakramentu; zato prejmete pri takem sv. obhajilu le malo milosti. Ako pa pristopite k sv. obhajilu v znatno pomanjkljivi obleki, se je že resno bati, da je sv. obhajilo nevredno. Zato je popolnoma prav in v duhu sv. Cerkve, če duhovniki razoglave in nespodobno oblečene ženske pri obhajilni mizi kar prezro ter jih ne obhajajo. Ako je razgaljenost zelo velika, duhovnik celo mora odreči sv. obhajilo. Seveda ni duhovniku med obhajanjem tako lahko mogoče paziti na obleko obhajank ter obenem razsoditi, je li obleka še toliko dostojna, da se lahko strpi ali ne. To pa tudi ni in ne more biti njegova dolžnost pri tem svetem opravilu. Ako se pripeti torej, da podeli kdaj sv. obhajilo tudi manj spodobno oblečenim, naj se to nikar tako ne razume, kakor da odobruje njihovo nošo: one se bodo morale zaradi sv. obhajila same pred Bogom zagovarjati.

Pri porokah bodi nevesta tako oblečena, da naredi vtis poštene ženske, ne pa izzivajoče pohotne razuzdanke. — Tudi birmanke in birmske in krstne botre naj bodo opravljene po pravilih krščanske dostojnosti. Tudi procesije niso zato vpeljane, da bi ženske postavljale na ogled svojo mesenost in mikavnosti svojega telesa. Tudi če pride kdaj tera po opravkih k duhovniku v župnišče, naj nikar ne misli, da ga vzradosti,

ako pride predenj le za silo in napol oblečena.

2. — Posebno se obračam do tistih izmed vas, ki so uglednejše in bogatejše, zakaj po njihovem zgledu se navadno ravnaajo druge. Je že tako med nami, da ubožnejši in nižji radi posnemajo bogatejše in višje. Ako hočemo torej v tem oziru razmere zboljšati, morajo uglednejši in bogatejši z lepim zgledom naprej! Saj jim ni to v sramoto, temveč v čast in zaslugo!

3. — Dalje se obračam do tistih izmed vas, ki ne čutijo nobenega nagnjenja do te grešne zablode. One, ki niso v tem oziru prizadete, naj vplivajo na svoje znanke in prijateljice, da bodo čuvala svojo osebno čast in čast svojega spola z dostojno obleko.

4. — Prav posebno se obračam do staršev. Oni imajo pred Bogom in svetom strogo dolžnost, da zahtevajo od svojih hčera, naj se nosijo dostojno in sramežljivo. Marsikdaj starši celo radi vidijo, če so njihove hčere oblečene po najnovejši modi; ponosni so, da imajo lepe hčere in upajo, da bodo tako laže dobile moža. Starši, ki tako mislijo, so slabi starši! Saj je vendar njihova dolžnost, da poskrbe, da se otroci že iz malega nauče spodobnosti in sramežljivosti v obleki! Sicer ni treba, da so pri nedorastlih otrocih tako strogi kakor pri odrastlih, vendar razlika ne sme biti velika. Starši, ki dobro žele svojim otrokom, jih ne bodo očem drugih tako postavljali na ogled, kakor sedaj nekateri to delajo s svojimi niti še šoli odrastlimi hčerkami.

Posebno ko gredo k sv. obhajilu, naj bodo otroci vselej spodobno in popolnoma oblečeni. Kako moti prisrčno slovesnost prvega sv. obhajila in kako nevoljo povzroča duhovniku, ako se nahajajo med belooblečenimi prvoobhajankami tudi take, ki imajo tesno, prozorno in pomanjkljivo obleko in ki sveti trenutek, ko imajo prejeti Jezusa, na ta način onečaščajo in skrunijo. Nehote si mora marsikdo misliti: ni li imela nes pametna mati tega otroka res nobe-

nega važnejšega dela, kakor da je svojo nedolžno hčerko tako našemila?

Kršćanske žene in dekleta! V obleki se razodeva večinoma človekovo mišljenje; ker vsak si priskrbi, če le more, tako obleko, kakoršna mu dopade. To velja posebno za ženski spol, ki da na obleko veliko več kot moški. O da bi se v vaši noši vedno razodevalo bogaboječe, čisto in krepostno mišljenje, da ne boste podobne spačenim lahkoživkam, ampak modrim devicam in poštenim ženam, da ne boste predstaviteljice strasti, ampak kreposti. Spodobna obleka pa ni le znamenje dobrega mišljenja, ampak na mišljenje blagodejno tudi vpliva, ker človeka neprenehoma spominja in izpodbuja, naj bo to, kar kaže njegova obleka. Tudi boste v spodobni obleki mnogo bolj zavarovane pred zapeljivimi pogledi in zalezovanjem, ki toliko nedolžnih src ugonobi za čas in večnost. Zato »sprejmite« — kakor pravi apostol — »s krotkostjo besede, ki zamore rešiti vaše duše.« Amen.

Papeževa okrožnica o sv. Alojziju.

Naslovljena je na jezuitskega generala. Datirana 13. junija, izšla v L'Osservatore Romano 17. junija v latinskem izvirniku in italijanskem prevodu. Upam, da jo bomo mogli brati tudi v slovenščini. Ako bi imel kaj ukazati, bi jo dostavil k obljubljenemu življenjepisu sv. Alojzija.

Je krajša od one o sv. Frančišku, jezik se mi zdi lažji. Pisana je silno ljubeznivo. Kaže na čednostno življenje sv. Alojzija v tako izbranih besedah, da se nam mora še bolj priljubiti. Sv. Oče daje primerne nauke ne le mladini, ampak tudi vzgojiteljem.

Preden bomo obhajali kake slovesnosti za alojzijanski jubilej, moramo to okrožnico temeljito preštudirati.

Proti koncu se sv. Oče spominja na kratko tudi sv. Stanislava Kostka.

Još o hrvatskom obrascu kajanja.

Prijatelj Ciril Poderžaj je u predzadnjem »Zborniku« preporučio, da se nekoliko popravi obrazac kajanja u budućem novom izdanju »Oče, budi volja Tvoja«. Nije predložio promjenu u sadržaju nego samo u stilizaciji i to iz praktičnih razloga.

Priznajem, da je stilizacija, koju je on predložio, lakša za shvaćanje djece i za ućenje napamet. Po stilizaciji u »O. b. v. Tv.« je attritio uključena, kao da se sama po sebi razumije (»ne kajem se samo, jer sam... nego navlastito se kajem...«), a glavna se važnost polaže na contritio. Po stilizaciji, koju predlaže kolega Poderžaj, se najprije naglasuje attritio, a poslije se (»gradatim«) naglasuje još jače contritio (»žao mi je, da sam griješeći izgubio raj...«, a najviše mi je žao...). Budući da onaj obrazac kajanja nije određen za ispovijed gdje je dovoljna attritio, nego za privatnu potrebu, gdje je za oproštenje grijeha potrebna contritio, to bi dogmatski bila više na mjestu ona formula u »Oče, b. v. Tv.« jer je ondje contritio jače istaknuta. Za praktičnu pak porabu je zgodnija formula, koju on predlaže. Zato bi bilo dobro, kad bi više svećenika javilo u tom pogledu svoje mnijenje. — Proti promjeni je još i taj razlog, što su promjene same po sebi odiozne i smetaju u praksi, jer sada je zadnje izdanje razšireno u Istri u 6.000 istisaka, i to izdanje će se još mnogo vremena rabiti (dok se ne podere).

U zadnjem izdanju »Oče, b. v. Tv.« je nastalo mnogo promjena u stilizaciji ili u izrazima, ali to je bilo potrebno zbog jezične pravilnosti i još više zato, da se naš tekst molitava, koje se uče napamet litanija i liturgičnih molitava posvema izjednači sa onim tekstom, što su ga god. 1920. odobrili svi hrvatski biskupi u Jugoslaviji (jedanaest njih) za sve svoje biskupije kao jedini tekst, što se smije u njima tiskati i upotrebljavati. Čuo sam od jednog profesora teologije, da opstoji vseopća crkvena naredba, prema kojoj i biskup smije u svojoj biskupiji odobriti samo onaj tekst obrasca, koji se posve slaže sa tekstom, odobrenim od većine biskupa dotičnog jezika. Uza sve to je u »Oče, b. v. Tv.« učinjena iznimka kod obrasca »šest glavnih istina naše sv. vjere«, jer u Jugoslaviji je odobren obrazac sa samo »pet poglavitih istina kršćanskih« (v. molitvenik »Kruh nebeski«, crkveni molitvenik« iz g. 1920. str. 84.), a takva promjena bi znala biti vrlo neugodna. Ta i onako prigovaraju starci i starice, kad čuju nove obrasce, kao »da se je vjera promijenila« i da »sad je drugi Bog«.

U spomenutom »crkvenom molitveniku«, odobrenom od hrv. biskupâ u Jugoslaviji, tiskan je samo onaj obrazac kajanja, što se rabi u ispovijedaonici, a s tim se točno slaže onaj u »Oče, b. v. Tv.« (na str. 110.). U onoj formuli nije uopće izražena attritio, nego samo contritio. Po mojemu mišljenju bilo bi dovoljno, da uče djeca napamet tu

formulu, što im služi u ispovijedaonici. To je valjda mišljenje usvojeno i od hrvatskih jugosl. biskupa, kad drugog obrasca kajanja uopće nijesu uvrstili u svoj »crkveni molitvenik«, a nema ga ni drugi, za privatnu porabu određeni dio molitvenika »Kruh nebeski« (»Posebne molitve«).

Ono »djelo kajanja«, kojega stilizaciji se prigovara, upotrebljavalo se je u Istri već prije rata. Kod Slovenaca je zgodnije, jer imaju isti tekst kajanja za privatnu i za ispovjednu porabu (v. »Kršćanski nauk za prvence« g. 1923.). Svakako, smjela bi se dozvoliti koja promjena u budućem izdanju »O. b. v. Tv.« samo iz teškog razloga, a po mojemu mišljenju nema ovdje teškog razloga, jer je za porabu u ispovijedaonici određena druga formula, koja je posve zgodna. Ipak bi se ta promjena mogla učiniti, ako se pokaže, da je to želja većine ili barem nekoličine svećenika.

Božo Milanović.

Misijonska invokacija.

Gospod I. K. je v junijski številki »Zbornika« spisal člančič pod gorenjim naslovom ter dognal, da je našel 6 različnih slovenskih prevodov za invokaciju »Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare etc«, ki je zapovedana v litanijah vseh svetnikov.

Gospod I. K. pravi tudi, da je pisavec reklamne notice v »Zborniku« zelo preobložen in da ni opazil, da je v zmoti. Ta grešnik sem jaz podpisani. Pa takoj ad rem!

Mons. dr. Josip Ličan me je ponovno opozoril, da v naših molitvenikih ni misijonske invokacije. Nekaj dni pred izdajo »Molitev za Markovo« je prišel v tajništvo odličan sobrat ter takole vzkliknil: »Kaj pa ponatiskujete vedno le stare formularje za litanije svetnikov in izpuščate zapovedano misijonsko invokacijo!« Še istega dne nam je nadškofijstvo vrnilo rokopis za »Molitev za Markovo« ter obenem terjalo, da se med to in to invokacijo ponatisne ona, ki latinski slove »Ut omnes errantes etc«. Iz vseh teh pozivov sem posnel, da naši molitveniki res še niso priobčili imenovane invokacije. Obrnil sem se nemudoma na nadškofijstvo s prošnjo, naj nam sporoči avtentični slovenski prevod invokacije. In dobil sem besedilo, ki se je natisnilo v »Molitvah za Markovo«.

Nekaj kasneje sem prejel pismo od opatjeskega sobrata glede na konfuzijo, ki nastane zaradi različnih prevodov misijonske invokacije. Prva seja načelstva K. T. D. je o tem razpravljala. Na-

čelstvo je ugotovilo neenotnost prevodov ter se obrnilo na preč. nadškofijski ordinariat s prošnjo, naj bi se med ordinariati dosegla enotnost besedila gledé na to invokacijo. Čim bo vprašanje rešeno in dobimo odgovor, bo K. T. D. ukrenilo, kar je treba. — *Virgilij Šček.*

Naše zajednice.

Volitve podpredsednika zajednic presv. Srca Jezusovega.

Ker niso prišle volitve l. 1923. do zaključka, želi Prezvzišeni, da člani vnovič volijo predsednika naše bratovščine in naznanijo svoje glasove per vota secreta potom bližnje zajednice ordinariatu.

Zadeva je za napredek in delovanje naše bratovščine zelo važna. Zato naj gotovo vsi člani storijo svojo dolžnost.

Gg. rektorje zajednic presv. Srca Jezusovega pa naprošamo, da glasovnice zberejo in jih pošljejo ordinariatu.

Šempeterska zajednica Srca Jez.

je imela svojo marijansko konferenco v Dornbergu dne 27. 5. t. l. Posvečena je bila ideji Marijinega kraljestva, ki naj obvlada vse stanove našega ljudstva. Poudarek je padel zlasti na moške Marijine družbe. Izrazili smo tudi soglasno željo, naj si ustanove tudi dušni pastiriji svojo Marijino kongregacijo. — Sicer se bo ta tvarina še obravnavala na prihodnjem sestanku voditeljev Marijinih družb.

Letos priredijo naše Marijine družbe skupno manifestacijo v Logu meseca septembra. — Biljenska M. družba slavi letos svojo 15-letnico. — Za dekanijskega voditelja M. dr. je bil ponovno izvoljen sobr. Jos. Godnič za tri leta.

Prihodnja *slavnostna* konferenca S. J. bo v Vrtojbi dne 9. junija.

Konferenco v Dornbergu sta počastila s svojo navzočnostjo škofijski voditelj M. dr. preč. g. L. Cigoj ter сосед Ig. Leban. *Zapisnikar.*

(O poteku *slavnostne* konferenče nam zapisnikar ni poslal nobenega poročila, ker se boji, da bi iz tako osamelih poročil šempeterske zajednice kdo utegnil sklepati — kajpada zelo krivično! — da vse druge zajednice spijo. A naša misel je, naj vsaj šempeterska zajednica vrši svojo dolžnost. Op. uredn.).

Voditelj Marijinih družb.

Iz zapisnika sestanka voditeljev

Udeležba prav zadovoljiva — 34 sobratov.

1. Iz poročila škofijskega vodstva izvemo, da so Mar. družbe tudi v preteklem letu napredovale, vendar bi mogli vs razvoj še izdatno pospešiti, ako bi se vsi zavzeli za družbe z ono požrtvovalnostjo, ki jo družbe zaslužijo. To dokazujejo razni konkretni zgledi; saj vidimo vstajati družbe tudi v krajih, ki ne nudijo ravno najugodnejših tal za versko organizacijo.

Ker niso došla še vsa poročila, odnesemo objavo celotne statistike za prihodnjič. Omenimo naj le lanske velike prireditve: Skupno romanje na Svetogoro, ki se je vrlo dobro obneslo, shoda v Drežnici in v Trnovem pri Ilirski Bistrici in romanje cerkljanski družb na Svete Višarje. Notranji poglavitvi pa je služilo okrog 20 duhovnih vaj.

Marijine družbe zaslužijo vso našo skrb in ljubezen. Zato vzemimo večkrat v roke zadnjo številko »Voditelja« in meditirajmo ob njej. Iz takega premišljevanje utegnemo zajeti mnogo koristi zase in za družbe.

Da marijanski ogenj le še bolj zanetimo, bo imelo osrednje vodstvo odslej pogosteje seje, sobr. voditelji naj pa razpravljajo o tem predmetu večkrat na konferencah. Naše letošnje geslo pa bodi: *Duhovne vaje za vse družbe*. Z veseljem moremo poročati, da smo že dosedaj prekoračili številko lanskih duhovnih vaj.

Pripombe. Mar. družbe so po svojem bistvu in namenu verske organizacije. Previdnost svetuje, da ne pustimo tega nikdar izpred oči, zlasti ne pri vseh prireditvah in pri poročilih v listih. Isto velja še v večji meri o Mar. vrtcih.

Obljubljeni družbeni molitvenik bomo založili najbrž še letos.

Omislili smo male sprejemnice s primernim besedilom za novinke Mar. družb. Dobe se v prodajalni K. T. D. v Gorici. Da pridemo do enotnih trakov, prosimo sobrate, naj bi jih odslej kupovali vedno le v prodajalni K. T. D. v Gorici. Vzorce je izbrala goriška Mar. družba. Blago je trpežno in preizkušeno skozi več let ter ni predrago.

2. Sobr. Hrovat je prebral referat sobr. Gregorca »o notranji obnovi Mar. družb potom duhovnih vaj.« Iz zanimivega poročila posnemamo: Da bodo duhovne vaje dobro uspele, je treba družbo in duhovnijo nanje dobro pripraviti, t. i. treba jim je razložiti pomen in korist duh, vaj in organizirati molitve v ta namen. Važno je tudi, da izberemo za

duh, vaje zares primeren čas. Govornik bo težko smel prezreti preizkušeni Ignacijev načrt za duhovne vaje. Kaj boljšega ni do danes še nihče našel. Ravno ta načrt nudi govorniku dovolj prilike, da preplete te resne govore s pripombami o dolžnostih in pogręških v družbi. Trojni cilj mora imeti voditelj duh, vaj pred očmi: a) da družbenice zagrešeno popravijo (dolga spoved), b) da pridobi njihovo voljo za boljša načela in c) da se navzamejo pravega marijanskega duha.

Pri debati je pripomnil škofijski voditelj, da se ne smemo glede duhovnih vaj zanašati le na pomoč iz Gorice, oziroma z Mirenskega gradu, ampak da naj bi si gg. voditelji sami medsebojno pomagali z govori in zlasti še v spovednici. Če prevzame kje domači voditelj vodstvo duhovnih vaj, to priporoča misijonar Zdravlič, naj si gotovo privzame pomočnika vsaj za spovedovanje, da družbenice laže opravijo svojo spoved. Skušnja zadnjega časa namreč uči, da more tudi domači voditelj z velikim uspehom voditi duhovne vaje v svoji lastni družbi. Zgled so nam Solkan, Miren, Novaki. Na Pivki pa je vodil sobr. Srečko Gregorec duhovne vaje že v šestih družbah, Vivant sequentes!

3. Msgr. Ivan Rojec je podal nekaj praktičnih nasvetov za ustanovitev in vodstvo Mar. družb za žene. Te vrste družbe je najlaže ustanoviti in voditi. Treba je le dobre volje. Žene se rade odzovejo povabilu, ker najdejo v Mar. družbi poleg stanovskega pouka in milosti tudi tolažbo. Hkrati so ravno žene poklicane, da tvorijo nekako hrbtenico drugim verskim organizacijam. G. poročevalcu se zato čudno zdi, da najdemo v obsežnih in težavnih duhovnijah razne verske ustanove, dočim kažejo manjše duhovnije v tem pogledu večkrat žalostno lice...

Zelo živahna debata je prinesla še ta pojasnila:

a) Večkrat delajo res vprav matere največje ovire deklškim Mar. družbam, po večini pa niso take. Včasih pogręši pa tudi duhovnik, ker ne zna vzeti zadeve spretno v roke.

b) Od žen ne smemo zahtevati več kot *dva-kratnega skupnega* sv. obhajila v letu. Svoje mesečno obhajilo naj prejmejo, kadarkoli utegnejo.

c) K shodom in stanovskim naukom naj se pristijo vse žene, četudi niso članice Mar. družbe.

d) Da bi žena-družbenica zahajala na plese, ne sme biti govora tudi v ženski Mar. družbi.

e) Čimprej natisnemo pravila za ženske Mar. družbe (veliki in mali format). Naprodaj bodo v prodajalni K. T. D. v Gorici.

4. Velezanimivi referat sobr. Filipiča o mladeniških Mar. družbah objavimo v prihodnji številki, če nam ga referent napiše, za kar je bil srčno naprošen.

5. Pri slučajnostih je prišel v razpravo predlog šempeterske zajednice, da naj bi se ustanovila Mar. družba za duhovnike s sedežem v Gorici. Predlog je bil sprejet z velikim veseljem. — Razvila se je precej živahna razprava, Šempeterska zajednica predlaga novo, samostojno kongregacijo, msgr. Lčan pa stavi predlog, da bi pristopili k semeniški kongregaciji, pri kateri je že itak včlanjena skoro vsa mlajša duhovščina. Duhovniki naj bi imeli seveda svoje lastno vodstvo. Torej ena družba z dvema odboroma. Pri glasovanju se je večina udeležencev izrekla za predlog msgr-ja Ličana in naprosila škofijskega voditelja, da stopi tozadevno v dogovor s Prezvzišenim in kompetentnimi faktorji v centralnem semenišču ter tako to zadevo uredi.

6. Glede letošnje skupne marijanske prireditve v Logu, ki si jo zelo mnoge družbe želijo, naj bi gg. dekanijski voditelji čimprej sporočili osrednjemu vodstvu, ali kaže imeti tak shod in koliko udeležbe je pričakovati iz njihovega okoliša. Od tega je odvisno, v kolikem obsegu naj shod v Logu organiziramo in ali naj ta shod ima značaj skupne prireditve ali le značaj nekakega okrožnega shoda, kakoršne naj bi potem gg. voditelji organizirali za svoje okraje.

Prosimo torej gospode dekanijske voditelje, naj se čimprej izjavijo v tem pogledu.

7. O praznovanju Frančiškove sedemstoletnice radi pozne ure nismo mogli na sestanku razpravljati. Kaj več o tem prinese prihodnji Zbornik. Že danes pa moremo povedati, da ni misliti na skupno romanje v Assisi, ker ni predvidevati tolike udeležbe, da bi bilo mogoče dobiti poseben vlak. Še za rimsko romanje so bile velike težkoče. Romarji italijanske narodnosti se bodo pridružili velikemu romanju iz videmske škofije, oziroma poromajo posamič ali v majhnih skupinah, ker tudi v tem slučaju nudi železnica 30% popusta.

Škofijsko vodstvo.

POZORI!

Življenjepis sv. Alojzija Gonzaga, ki ga je spisal dr. Jože Debevec in izdal Glasnik, ponatisne Gor. Moh. družba. Ta izdaja bo zelo preprosta in tako céna, da si jo lahko omisli tudi najubožnejši prijatelj tega svetnika.

Cerkveno - upravne zadeve.

Cerkvena vojna odškodnina.

Zbor je odposlal komisarstvu v Trevižu sledečo spomenico:

All'inclito

*Commissariato civile
per le Riparazioni dei danni di guerra
in Treviso.*

La »Unione dei Sacerdoti italiani dall'arcidiocesi di Gorizia« c l'analogia associazione del clero sloveno dal nome »Unione di S. Paolo« si permettono di presentare, in seguito a deliberati delle proprie assemblee generali, a codesto on. Commissariato il seguente

Memoriale.

I.) E' noto, come le chiese dell'arcidiocesi di Gorizia, sotto il fuoco dei guerreggianti abbiano subito i maggiori danni, restandone molte totalmente d'istrutte.

Nell'opera di ricostruzione si e badato a ridonare alle chiese soltanto un altare, cioè quello maggiore, e ciò anche la dove prima della guerra erano stati tre o cinque altari.

L'ideale della giustizia richiederebbe il ripristino completo delle case del culto, il che esige pure lo spirito della legge. La pratica osservata a Trieste ha finora negato l'appoggio a questo postulato delle chiese. Si sa invece che il Commissariato di Treviso ha disposto il completo ripristino di tutte le chiese compresi gli altari laterali e il loro arredamento.

Questo trattamento reclamano anche tutte le chiese dell'arcidiocesi di Gorizia, in quanto si trovano in seguito alla grande guerra spogliate degli altari laterali, e invocano da codesto inclito Commissario un benevole provvedimento tendente a completare l'opera di ricostruzione già tanto lodevolmente avviata, con la concessione di detti altari.

II.) A codesto inclito Commissariato è pure rivolta viva preghiera perchè sia accelerata la liquidazione delle indennità riferentisi ai perduti mobili delle chiese, ciò perchè le amministrazioni ecclesiastiche hanno contratto ormai troppi debiti per il necessario rifornimento del più urgente patrimonio mobiliare.

Per quest'incontro sarebbe bene che codesto inclito Commissariato dasse all'Ufficio Ricostruzioni di Gorizia l'incarico di rivedere il fabbisogno di tutte le chiese mirando a completare l'opera d'indennizzazione per mobili ed immobili,

III.) Si fa pure viva insistenza presso codesto inclito Commissariato perchè alle chiese officiate vengano pagate tutte le somme dovute a titolo di indennizzo guerra non in buoni, ma in contanti, e ciò anche a quelle chiese che hanno già concluso un concordato. La richiesta è degna di seria considerazione, perchè le chiese non possono ripristinare quanto loro è venuto a mancare se si costringono a subire la perdita del 30% all'incirca sugli importi giudicati necessari.

IV.) Si avanza infine preghiera a codesto inclito Commissariato perchè le chiese non ancora restaurate siano ricostruite a tutto carico dello Stato.

È desiderio generale di tutti i parroci — che lo Stato provveda alla rifabbrica delle chiese mediante i propri Uffici di ricostruzione e ciò perchè sia esclusa ogni privata speculazione.

Il Clero è convinto che gli Uffici di ricostruzione svolgeranno il compito affidato meglio che tutte le imprese private.

Gorizia, li 22 Giugno 1926.

PER L'UNIONE DI S. PAOLO«

Fil. Terčelj

Fr. Švara

p. t. segretario

p. t. presidente.

1. Zbor zagovarja stališče pravičnosti, da imajo cerkve pravico do popolne in celotne vzpostavitve cerkvâ, torej tudi stranskih altarjev, kar nam je Trst doslej odrekal. Komisarstvo v Trevižu je svojim cerkvam dalo tudi stranske altarije. Isto pravico zahteva »Zbor« tudi za naše cerkve.

2. Nujno se naproša komisarstvo v Trevižu, da pospeši izplačevanje vojne odškodnine, ker so si cerkve nabavile najnujnejše premičnine z izposojenim denarjem v nadi, da kmalu dobijo vojno odškodnino.

Obenem naj komisarstvo v Trevižu naloži Vzpostavitevemu uradu v Gorici, da pregleda vse cerkve ter izpopolni manjkajoče premičnine ali nepremičnine.

3. Vsem cerkvam, kjer se opravlja služba božja (officiate, tedaj tudi podružnicam), naj se vojna odškodnina plača v denarju in ne v obligacijah; to tudi onim ki so že sklenile konkordat. Konkordat naj se razveljavi in cerkve naj se vzpostavijo kot v prvotnem naznanilu vojne škode.

4. Vse še nedozidane cerkve naj vzpostavi država v lastni režiji.

Zvonovi.

Zaslужni msgr. G. Costantini je razposlal okrožnico z veselo vsebino, da se bo v letu 1923. prekinjeno ulivanje zvonov zopet nadaljevalo. Med tem časom so si mnoge duhovnije, zlasti one, ki so izven bojne črte, nabavile zvonove na lastne stroške. Kaj bo z njihovo vojno odškodnino? Za enkrat svetujemo sledeče:

1. Takoj naznaniti Opera di Soccorso — Venezia, da ste si nabavili zvonove na lastne stroške.

2. Naznaniti težo sedanjih iz prejšnjih zvonov.

2. Prošiti za kolavdácijo zvonov.

4. Prošnjam bo treba priložiti pobotnice za zvonove in druge stroške. — Vse to je treba imeti pripravljeno za slučaj, da bo oblastvo to zahtevalo od nas.

»Zbor«.

Članicam zadruga po vojni poškodovanih cerkva v Gorici.

Da ne bo kakih dvomov, objavljam besedilo zapisnika seje načelstva zadruga po vojni poškodovanih cerkva, koja je bila v Gorici dne 5. novembra 1925 ob deveti in pol uri.

Navzoči: Mons. Meizlich, čg. Švara, čg. Mosettig.

Omissis.

Si conferisce al M. R. Don Čargo regolare mandato di trattare la vertenza sorta coll'Unione Goriziana e di provvedere all'incasso dei crediti del Consorzio. A questo scopo si mettono a disposizione del mandatario tutti i libri e registri del Consorzio per l'esame dei medesimi. Il M. R. Don Čargo si metterà pure in relazione coll'Unione Goriziana, affinché questa gli metta a disposizione i suoi registri per un'eventuale collazione, che si rendesse necessaria, coi libri del Consorzio. Contemporaneamente si autorizza il mandatario D. Čargo a versare gl'incassi fatti direttamente all'Unione a deconto del debito consorziale ed a valersi in caso di bisogno dell'opera d'un avvocato per un'eventuale procedimento giudiziario verso i debitori morosi, salvo il diritto del mandatario ad essere risarcito delle sue spese.

»Letto, approvato e firmato.«

Štiri leta je čakala zadruga na plačilo svojih terjatev, zdaj pa ne more več čakati, ker upniki žugajo s tožbo, ako jim zadruga ne vrne prejetega posojila. Zato naj si denar izposodi, kdor nima lastnega, ter naj poravnava svoj dolg. Tudi tukaj velja št. 451. velikega katekizma.

Jaz sem sprejel likvidacijo zadruga iz idealne-

ga razloga, katerega bom povedal pri obč. zboru. Če pa hoče kdo drugi izmed sobratov sprejeti likvidacijo zadruge, naj mi blagovoli to sporočiti, jaz mu takoj in z velikim veseljem odstopim to delo.

V Sovodnjah, dne 17. junija 1926.

A. Čargo.

Temporalia nostra

Prošnja zastran kongruvske fasije,

o kateri je pisal junijski »Zbornik« in katere izvirnik je bil isti številki posebej pridejan, je deloma uslišana. Furlanska prefektura je dne 29. maja t. l. št. 4112/Gab. sporočila odgovor ministrstva pravosodja in bogočastnih zadev št. 8460/232 H 4 F. G. (dan ni povedan). Povejmo vsebino na kratko!

1. Ne more se dovoliti beneficijem oprostitve od občinskih in deželnih doklad, ker italijanska davčna postava, ki je bila raztegnjena na naše kraje take oprostitve ne pozna.

Ker pa velja pri nas še avstrijski zakon o kongru, se te doklade (seveda samo za beneficije) denejo v fasijo med stroške. »Dosledno v novih likvidacijah kongru ne bo moč ne vpoštevati tega kriterija«. (To se pravi: Ko boš polagal fasijo za kongruo, deni doklade med stroške, in prefektura bo pritrdila.)

2. Isto velja o davku na župnišče, torej pride v fasiji med stroške.

3. Enako je postopati z ekvivalentom. Zato med stroške ž njim!

4. Ne more se pa ugoditi prošnji zastran ceditve naturalij. Po § 4. postave o kongruiz z dne 19. sept. 1898. je treba naturalije računati s srednjo ceno zadnjih 6 let.

5. O prispevkih občin v denarju se ne more odločiti splošno, ampak bo preiskati v vsakem slučaju posebej. Kjer so ta plačila res čisto pristojevoljna (»se trattisi di vera o propria liberalità«), jih ne bo treba izkazati v fasiji.

Bodi dovoljeno dostaviti par pripomb:

a) Odgovor je prišel zelo hitro. Za to moramo biti hvaležni.

b) Odgovor je ugoden, kolikor dopuščajo obstoječe postave. Koristil bo tam, kjer ima beneficij zemljišča, hiše, in kjer je župnišče beneficalno.

c) Kedor bo sedaj delal fasijo, vé, kako. Če pa v dosedaj rešenih fasijah komu niso odšteli občinskih in deželnih doklad ter ekvivalenta, kaj storiti?

Menda bo kazalo, da dotični vloži posebno prošnjo.

č) Odgovor velja v prvi vrsti za furlansko pokrajino. Ali je ministrstvo dalo podobno navodilo tudi tržaški, istrski, kvarnerski in zaderski prefekturi? Težko da, ker je odgovor na prošnjo, ki je bila vložena na videmsko prefekturo. Ne bi škodilo poprašati, oziroma opozoriti tudi v Trstu, v Pulju, na Reki in v Zadru. Za mesto Reka bo seveda zopet izjema, ker tu ni veljala avstrijska postava.

Odgovor furlanske prefektore se glasi:

Il Ministero della Giustizia e degli affari di Culto comunica con nota N.º 5460/232 H 4 F. G. quanto segue:

»Questo Ministero ha preso in esame l'istanza dell'Unione dei Sacerdoti italiani dell'Arcidiocesi di Gorizia.

Sul primo punto, che cioè sia conservata l'esenzione dalle sovrimposte comunali e provinciali a favore dei benefici parrocchiali, ovvero che sia corrispondentemente aumentato l'attuale supplemento di congrua, si osserva che avvenuta l'estensione alle Nuove Provincie della Nostra legislazione tributaria, e mancando in tale legislazione una norma generale con la quale si esoneri i benefici dal pagamento delle sovrimposte che colpiscono i relativi beni o rendite, non è dato adottare alcun favorevole provvedimento.

Per altro va tenuto presente che è tuttora vigente nelle nuove Provincie la legislazione ecclesiastica austriaca, e che il § 7 della legge 19 settembre 1898; B. L. I. N.º 176 (in relazione al par. 4 dell'ordinanza esecutiva 16 novembre 1898, B. L. I. N.º 206) dispone alla lettera C. che nelle uscite si debbono calcolare: »le imposte erariali, le addizionali provinciali, distrettuali e comunali da pagarsi sulle entrate, ed altri contributi da prestarsi per scopi pubblici in base ad una legge, nonchè la tassa da equivalenza«. Con ciò è da ritenersi che il legislatore austriaco volle che fossero compresi tra le passività tutti i gravami fiscali in relazione alle leggi tributarie allora vigenti.

Pertanto questo Ministero è di avviso che, agli effetti della liquidazione delle congrue, siano da includersi nel passivo delle fasioni anche le sovrimposte comunali e provinciali facenti carico al patrimonio beneficiario, escluse, bene inteso, quelle personali al parroco.

Conseguentemente nelle nuove liquidazioni di

congrua non potrà non ritenersi conto di questo criterio.

Altrettanto dovrà dirsi per l'imposta che grava sulla casa canonica, imposta da scriversi pure fra le passività della fazione.

Quanto poi alla deduzione della imposta *equivalente* sui benefici, se tale richiesta intenda riferirsi alla tassa di manomorta, non potrebbe usarsi un trattamento diverso da quello suesposto per le altre tasse e imposte.

Difatti la tassa di equivalenza, simile alla nostra di manomorta, era già contemplata fra le passività, di cui al citato par. 7 lettera C della legge 19 settembre 1898, B. L. I. N.º 176.

Non può aderirsi invece alla domanda diretta ad ottenere che, sempre agli effetti della liquidazione della congrua, sia mantenuta la bassa valutazione dei generi in natura, perchè in proposito devono essere seguite le norme vigenti, vale a dire il par. 4 lettera D) della ripetuta legge 19 settembre 1898, e del par. 4 lettera D) dell'ordinanza esecutiva 19 settembre 1898, secondo cui la valutazione dei generi in natura deve essere fatta sulla media dei prezzi degli ultimi sei anni.

Quanto infine alle contribuzioni in danaro, corrisposte ai curatori d'anime da alcuni comuni, la questione se esse debbano o non essere escluse dalle attività della fazione non può essere risolta in linea generale, ma va esaminata caso per caso, dovendosi stabilire se trattisi di vera o propria liberalità a termini del par. 6 della mentovata legge 19 settembre 1898.

Prego di portare ciò a conoscenza di tutti gli interessati.

Il Prefetto:

Spadavecchia m/p.

Naše zdravilišče v Gradežu.

Zelo primeren kraj za oddih in utrditev zrahljanega zdravja je Gradež. Člani »Pio Sovvegno« plačajo v naši hiši v Gradežu L 20, nečlani pa L 25 dnevno.

Hiša z lastnim vrtom je popolnoma prenovljena in dostojno opremljena. Vodijo jo sestre sv. Vincencija. — Potrebne informacije daje vodstvo hiše »Pio Sovvegno — Grado« ali pa njen pooblaščenec g. dr. Ettore Delfabro - Gorizia — Via Morelli 16/II.

Sobrat, ali naj radi tvoje nemarnosti v plačevanju naročnine skrčimo ta naš prepotrebni list na 4 strani?

Razne vesti.

Iz goriške nadškofije.

Župnjo na Lokvah oskrbuje odslej vič. g. Franc Širaj, kurat v Gor. Trebuši. — Dne 30. maja je Prevz. knez-nadškof posvetil župnijsko cerkev v Ločniku. — Dne 29. junija so bili posvečeni sledeči čč. gg. novomašniki: Ivan Eržen (iz Cerkna); Henrik Marcon (iz Tržiča); Franc Premrl (iz Vrhpolj); Anton Piščanc (iz Rihemberka).

Prevzvišen. bo posvetil 1. julija romarsko cerkev na Sv. Višarjah, 2. julija bo birma v Nabornetu 3. julija posvečenje oltarja v župnijski cerkvi v Lipaljšvasi, 4. jul. birma v Ukvah.

Tržaška škofija.

Dne 17. junija t. l. je umrl č. g. Anton Zidarič, župnik in dekan v Kršanu. Bog daj zvestemu delavcu v vinogradu Gospodovem večni mir!

Reška škofija.

V ponedeljek 21. junija je sv. oče Pij XI. potrdil dosodanjega apostolskega upravitelja reške škofije msgr.-ja Sain-a za reškega škofa.

Razgled po svetu.

Italija.

Milanski kongres v čast Kristusu Kralju.

Na pobudo in pod vodstvom vseučiliškega rektorja Patra Gemelli-ja se je vršil v Milanu od 20. do 23. maja t. l. velečasten kongres na čast Kristusu Kralju. Kongres je otvoril kardinal Tosi. Krasna predavanja so imeli: nadškof Mazzella, znani učejnjak v dogmatični vedi, vseučiliški profesor Olgiati je govoril o Gospodovem mestu, kjer je Kristus Kralj. O prvem sovražniku Kristusovega kraljestva, o laicizmu, je govoril prof. Garignani, o drugem sovražniku, o nemoralnosti, dr. Corsanego, o tretjem sovražniku, o krivi znanosti in lažnivi filozofiji, profesor Casotti.

Kongres je zaključila veličastna teoforična procesija, katere se je udeležilo nad 200.000 ljudi.

Jugoslavija.

Prosvetni dan v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dne 15. in 16. maja t. l. so katoliška prosvetna društva v Sloveniji praznovala prosvetni dan v Št. Vidu nad Ljubljano. Zgodilo se je to na čast pok. Potočnika, znanega kulturnega slovenskega delavca. Slavnostni govor je imel profesor Koblar. Pes-

nik dr. Pregelj je sestavil posebno pesem, ki se je prvič dcklamirala ta dan. Dr. Anton Breceelj je govoril o družini, dekan Zabret o Cerkvi in prosvetnem delu, g. dr. Korošec o našem domu, dr. Capuder o skrbi za značaj domačije. Poleg govora so imeli tudi koncert in slavnostno akademijo.

Proslava katoliških mojstrov v Mariboru.

Nedavno so katoliško misleči obrtniki v Mariboru obhajali 25-letnico društva katoliških mojstrov. Ob tej priliki je škof Karlin v stolnici slovesno blagoslovil novo društveno zastavo. Nato se je vršilo slavnostno zborovanje in popoldne veselja s petjem in godbo.

Versko misijonski dan v Celju.

V začetku julija t. l. se bo pri sv. Jožefu v Celju vršil versko-misijonski dan za duhovnike s posvetitvijo Kristusu Kralju. Med referati bodo sledeči: 1. Pomen družbe Unio Cleri za kat. Cerkev. 2. Misijonsko delo po naših organizacijah. 3. Misijonska misel med protestanti.

Orlovski izlet v Rim.

Nabirajo se prijaviti za Orlovski izlet v Rim, ki se bo vršil od 31. avgusta do 8. septembra t. l. Čas prijavitve je do 20. julija. Celotni prispevek znaša Din 1300. Telovadci v kroju in dijaki plačajo znižani prispevek Din 1100.

Avstrija.

Sežiganje mrličev.

Na Dunaju, kjer vladajo občino socialisti, se dela močna propaganda med delavstvom za sežiganje mrličev. Občinski letaki obljubujejo vsakemu delavcu pogrebne prispevke in druge podpore, ako poda izjavo, da se da pokopati brez duhovnika in da dá svoje truplo sežgati. V prvih treh mesecih se je dalo 576 mrličev sežgati, med temi je bilo 350 katoličanov.

Združitev vzhodne z zapadno Cerkvijo.

Na binkoštni ponedeljek je otvorila dunajska *Leonova družba* s pozdravnim večerom svoje posebno zborovanje, katerega referati so bili posvečeni vprašanju združitve pravoslavne cerkve s katoliško. V torek ob 10. dopoldne je bila prva otvoritvena seja pod predsedstvom bivšega ministrskega predsednika dr. Hussareka. Med udeleženci so bili kardinal in knezoškof dr. Piffl, bivši minister Geyer, poslanik v. Montlong, sekcijiski načelnik dr. Löbstein kot zastopnik naučnega ministrstva, u-

krajinski poslanik Singalevicz, prelat Emilij Schöpfer in drugi.

Kardinal in knezoškof dr. Piffl je v svojem pozdravu naglašal važnost zborovanja ter vprašanja, ki mu je treba posvetiti vso pozornost. Zlasti dunajski katoliki se morajo zanimati za združitev vzhodne z zapadno Cerkvijo, ker tvori vprav Dunaj ključ do vzhoda. To vprašanje je prav zdaj s'ino pereče, ko so politične razmere godne za skoro rešitev in pa radi sočasnega občestvenega zbora pravoslavne cerkve na gori Athos. Dal Bog obilo blagoslova in uspehov v korist katoliške Cerkve in njenih vseobčih kulturnih smotrov.

Po pozdravih ostalih gostov je predaval dunajski vseuč. prof. dr. Ernest Tomek o temi »Katoliška Cerkev in krščanska vzhodna občestva«. Predavatelj je naglasil glavne vzroke, da je prišlo do shisme med vzhodno in zapadno Cerkvijo. Prvi vzrok, bizantinizem je povsod prišel ob svojo moč in veljavo. Nacionalizem, ki je v vzhodnih cerkvah še vedno močan, se mora sčasoma omiliti in tako približati narode katoliški Cerkvi, ki stoji nad vsemi narodi in jih prav radi tega veže v višjo duhovno zvezo. Od nekdanjih 60 točk, ki so ločile vzhodne in zapadne vernike, je napoti združitvi le še osmro zadržkov. Govornik je končal z besedami: »Mi nudimo danes tu z nemškega Dunaja tik ob meji širnega slovanskega sveta svojo roko onim ločenim bratom, ki prav te dni slovesno zborujejo na gori Athosu, in jim kličemo: Dajte, da končno vendar enkrat postanemo enega duha v spoznanju Očeta Sina in živega Sv. Duha.«

Nato je sledilo predavanje prelata dr. Konrada Lübecka iz Fulde o »problemih unije s krščanskim vzhodom«. Predavatelj je razmotrival o dogmatično detikajočih se točkah med pravoslavno in latinsko Cerkvijo, naglašujoč, da je več skupnih kot ločilnih, češ, da ni krščanske cerkve, ki bi bila pravoslavni tako blizu, kot ji je katoliška. Zato je združitev možna, dasi ne verjetna, ker se pravoslavna cerkev razvija v sovražni smeri. Treba pa je najti nove poti, da se pridobi grška cerkev; tu bo največ koristil osebni stik in razgovor med pravoslavni in katoliškimi teologi.

Na popoldanskem zborovanju je referiral dr. Anton Baumstark iz Utrechta o ločilnih in družilnih točkah med katoliško ter vzhodnimi cerkvami. Zaključil je, da je dovolj razlik v podrobnem, toda izpoved vere v Kristusa Boga sv. Evharistijo, češčenje svetnikov in zlasti Marije so trije močni stebri, ki pomorejo premostiti nasprotja in dovesti do združitve ob določeni uri.

Francija.

Skrb za dobre knjige.

Francoski katoličani polagajo veliko skrb na razširjanje dobrih in ascetičnih knjig. Knjižica P. Bernardota o sv. Trojici in Eucharistiji se je razširila v 40.000 izvodih. »Revija Mladih« je pričela letos s prevodom spisov Tomaža Akvinca in ravnokar je izšlo delo »Mojstri katoliške politike«, t. j. prvi zvezek prevoda knjige sv. Tomaža »De regimine principum«. S tem se je začela tudi politika obračati h krščanskim virom.

Nova izpreobrnjenja.

Francoski romanopisec in časnikar Henri Rouquette se je bil v svojih delih zelo oddaljil od katoliške Cerkve in njenih nauk. Lani pa ga je poslala francoska vlada v Athabasko na najsevernejšem koncu Kanade, da izroči tamkajšnjemu apostolskemu vikarju in škofu Geouardu križ častne legije. Potovanje po ledenih in snežnih puščavah severne polarnice ter žrtve katoliškega misijonarja, ki preživlja svoje dni v teh puščavah zaradi duš maloštevilnih tamkajšnjih prebivalcev, vse to se je Rouquettea globoko dojnilo. Spreobrnjen se je vrnil v Pariz, kar je tudi v javnem življenju očitno izpovedal. O svojih doživljajih je spisal knjigo: »L'Épopée Blanche«, kateri sta napisala spremni pismi kardinala van Rossum in Dubois.

Rusija.

Boljševiški protiverski fanatizem.

Glasom sporočila »Proletarske pravde« je sovjetska vlada likvidirala svetovno znani samostan »Pečarskaja Lavra« pri Kijevu. Ta samostan je bil ustanovljen leta 1059. in je dal Rusiji prve kulturne delavce. Stoletja je cvetela tam umetnost in znanost, nakopičenih je bilo neizmernih zakladov umetniške in zgodovinske vrednosti. A ker je te zaklade ustvarila krščanska kultura, se je vanje zagnalo boljševiško sovraštvo. Ves samostan so temeljito izropali, izkopali iz rakev trupla mernih v slovečih katakombah, dragocenosti pokradli in razprodali.

Amerika.

Pij XI. za slovenski katoliški tisk v Ameriki.

Rev. K. Zakrajšek, ustanovitelj slovenskega nabožnega mesečnika »Ave Maria«, ki izhaja v Lemontu Ill., je prejel po nadškofu kardinalu Mundeleinu sledeče pismo državnega tajništva v Vatikanu: Iz Vatikana 27. februarja 1926. Dragi, častiti oče: Prijetna dolžnost mi je, sporočiti Vam,

da je Sveti Oče z veseljem zvedel o Vašem sodelovanju pri več katoliških listih, tiskanih z odobrenjem Njega Eminence kardinala nadškofa iz Chicaga. Njega Svetost je posebno veselilo, ko je izvedel, da se skrbi za duhovno branje ljudi iz Slovenije in Slovaške v njihovem lastnem jeziku in iz srca podeljuje Vam in vsem, ki so združeni z Vami pri tem zaslužnem delu, apostolski blagoslov. — Z zagotovilom svojega odkritega spoštovanja scm Vaš, dragi, častiti oče, v Kristusu vdani V. kardinal Gasparri. — To pismo priča o res očetovski skrbi Pija XI. za vse vernike širom sveta.

Kulturna tiranija v Mehiki.

Da si bomo mogli vsaj nekoliko predstavljati, kako divje je preganjanje kat. Cerkve v Meksiki, prinašamo tu nekaj izvlečkov tamkajšnjega časopisa vseh barv političnega in kulturnega naziranja. Če pri tem upoštevamo, da je v Mehiki časopisna cenzura ostra kot v vojnem ozemlju, bodo sledeče vrstice veliko povedale.

»El País« 16. febr. 1926 ima na prvi strani velike napise: Prav nobeden inozemski duhovnik, nobeden katoliški zavod ne bo ostal. — Nasilno zaprtje kolegijev v Guadalajari. Včeraj so zaprli 7 institutov. Otroci in stari ljudje brez strehe.

18. febr.: 600 otrok bega okrog brez doma. — Poročila o policijski rekviziciji niš in pohištva. — V Puebli in Guadalajari vlada zadnje dni najgrozovitejše barbarstvo. Oblasti so protizakonito zaprle vse katoliške šole v mestu. Med temi so tudi priznani socialni zavodi kakor »Kolegij krščanskega usmiljenja«, zavod, v katerem so našle varstvo in vzgojo stotine sirot. Sluge despoticizma so vlekli nesrečna bitja na cesto z vpitjem: »Živela svoboda!«

»La Opinion« 16. febr. (Puebla) piše o ukazu, da se mora »reformirati« 18 kolegijev, to se pravi 16 katoliških, ki nočejo zapustiti Boga, takoj zapreti, 2 protestantska naj za enkrat še čakata.

»Excelsior« 16. febr. (Mehiko — protikatoliški list): Zapiranje katoliških kolegijev se nadaljuje. Katoliške dobrodelnne zavode bo vlada zasegla in reformirala. Ustanovitelji teh zavodov so večinoma določili v testamentih, da morajo zavodi ostati v katoliških rokah. Zaprli so tudi veliko takih zavodov, ki jih niso vodile niti nune niti inozemski duhovniki, n. pr. Collegium Teresianum. Številni otroci bodo ostali brez pomoči, ker njihove družine stanujejo daleč iz mesta.

16. febr. Naslov: V varstvo mehikanskega ognjišča. Članek govori o viharjih protiklerikalizma v vladnih krogih in se pritožuje, da mora sedaj ostati

na tisoče otrok brez vzgoje. Zakaj je torej tajnik notranjega ministrstva odredil, da se morajo zapreti vse šole, ki jih vodijo katoliške žene? Po takem postopanju vlade ima javnost prav, ko pravi, da vlada uprizarja generalno preganjanje katolikov in tiranizira vest mnogih milijonov Mehikancev.« Nato članek polemizira proti državnim šolam: »Mehiko je nesrečna dežela analfabetov, 85 odstotkov državljanov ne zna čitati in pisati. Par lajških šol s svojimi slabimi učitelji ne more rešiti situacije, Zakaj ubijate zasebne šole, ko so vendar tako učinkovito in lepo delovale? Zakaj jih uničujete iz vzrokov, ki jih je postavilo že davno zastarelo Jakobinstvo, ki je povrh še nezmislno. Če bodo katoliške šole ostale zaprte, bo stotisoče otrok ostalo brez vzgoje in brez pouka. Število analfabetov se bo dvignilo na 95 odstotkov.« Končno vprašuje list: »Ali je to delo domoljubja in kulture?«

Žalostno je, da vodi vse to delo zadnja dva meseca protestantovski duhovnik Moses Sanz kot državni podtajnik. Zapodil je karmeličanke, kongregacijo sv. Vincencija, zaprl je sirotišnico »Servicio Domestico«, kjer se je učilo na tisoče otrok.

V juliju bodo v Mehiki državnozbornske volitve. V Severni Ameriki so katoličani začeli veliko gibanje, da dvignejo ves katoliški svet proti mehiškemu barbarstvu. Nadškof Curley v Baltimore vodi to gibanje in je sklical že vrsto protestnih prireditvev. Katoličani upajo, da bodo nove volitve napravile konec tej kulturni sramoti.

Observator politicus.

Dr. J. L.:

Politika in katoličani.

Večkrat naletimo v dnevnem časopisju na mnenje, da bi katoličan ne smel biti politični strankar. Dovolj je kratek pogled po svetu, da opazimo, da se v vseh državah sveta tudi katoličani politično udeležujejo. Zmotno je mnenje, da se katoličan ne sme udeleževati politike, ker bi s tem kršil zapoved ljubezni do bližnjega. *Borba, ki se v politiki vrši, je nujno tudi borba za svetovni nazor.* Lahko se pa borimo za zmago verskih nazorov, ne da bi pri tem kršili ljubezen do bližnjega. Saj borbo za nazore nam narekuje ljubezen do bližnjega sama, če jo prav razumemo.

Napačno je tudi mišljenje, da katoliške politične stranke reprezentirajo katoliško Cerkev. Sedanjí papež Pij XI. je to zmoto jasno obsodil. Katoliška Cerkev ima svoje legitime predstavnike v cerk-

veni hierarhiji, papežu in škofih. Ti jo predstavljajo v svojem delokrogu.

Če se torej poudarja, da nobena kat. stranka ne more predstavljati kat. Cerkve kot take in govoriti v njenem imenu, je to gotovo pravilno. Že l. 1887. je pisal Vatikan po naročilu Leona XIII. nunciju v Monakovo: »Centru, kat. stranki v Nemčiji, kot politični stranki se je vedno puščala svoboda delovanja in v tej svoji lastnosti ne more direktno predstavljati interesov Cerkve.«

S tem pa ni rečeno, da so kat. stranke neodvisne od cerkvenega nauka. Prav je poudarjal dr. Jos. Hohnjec v nekem članku: »Politika je uporaba in izvrševanje svetovnega nazora. Vsemu, kar ljudje delajo ali opuščajo, zavestno ali nezavestno, stoje v ozadju filozofske svetovno-nazorne misli (o vzroku in postanku sveta, o namenu sveta in vsega, kar je na njem. To velja zlasti o političnem udeleževanju... *Zavestnega katoličana politika mora biti takšna, kakoršen mora biti on sam — katoliška.* Katolicizem pa je nauk, je vera, je nekaj, kar se tiče celega človeka, kar razsvetljuje njegovega duha, vodi in krepi njegovo voljo ter prešinja vse njegovo mišljenje, delovanje in hotenje.

Ni je torej druge kat. politike, nego je ona, ki hoče, kakor je izraženo v programu nemškega centra l. 1921.: »*Načela krščanstva uresničiti v državi in družbi, v gospodarstvu in kulturi.*« Nad vse važno nalogo ima torej politika kat. stranke. Vsled tega ne gre prezirljivo govoriti o kat. politiki, ali to delo le kot manj važno upoštevati. Kat. stranka nam daje jamstvo, da krščanstvo ne bo ostalo le beseda in publicca brez realnega izraza v javnem življenju.

Če pa Cerkev prepove duhovnikom, vmešavati se v politične borbe, stori to vsled splošnega poslanstva duhovniške službe in vsled posebnih razmer. S tem pa ni dana nobena prepoved tudi laikom in ni izraženo nobeno omalovaževanje političnega dela.

Izjava.

Izjavo, ki smo jo objavili v junijski številki na 84. strani, so podpisali še sledeči gospodje: Agreš Franjo - Sv. Ivanac; Cecinović Jakov - Barban; Glavič Miroslav - Žminj; Hržič Antun - Belej (otok Cres); Lukšić Josip - Rukavac; Šabalja Pavao - Valun (otok Cres). Torej vseh podpisanih izjav imamo 30. Če dodamo še g. Grašiča, s katerim se ti gospodje izražajo solidarne, in one čč. sobrate, ki so ustmeno izrazili svojo vzajemnost, pa iz posebnih razlogov ne morejo objaviti

svojih imen, spoznamo, da se »I. R.« more ponášati le s prav nezatno peščico duhovnikov, Duhovniki, ki se javljajo v »I. R.« ali »Eđinosti« so torej zares le osamele, a vsega pomilovanja vredne prikazni.

Urednikova listnica.

Pismu uredniku.

Gospod urednik!

Sedaj, ko črešnje zobljem, so me tako razgibale, da Vam moram zopet pisati. Rad bi zopet pisal o 700-letnici sv. Frančiška. Ker bo pa o njej govor na shodu voditeljev Marijinih družb, kaže molčati, da kake narobe ali brez potrebe ne rečem, ali prekratko ne povem. Zadnjič sem pisal, da bi bilo treba za na goro Verna v Arezzu železnico zapustiti. A tukaj bi zapustili le glavno progo, ki gre na Firenze. S stransko železnico se pa še vozi eno uro do postaje Bibbiena. Če se do Campi potegneš z avtomobilom — še pol ure ne sediš — imaš še eno uro hoda v klanec. Vidite, da sem v mislih že na poti. Pa ne samo Verna me mika, motijo me še drugi kraji, ki spominjajo na sv. Frančiška. N. pr. Rieti, Fontecolombo (Sinaj frančiškanskega reda), Greccio (jaslice).

Prerok nisem. Zadnjič sem pisal, da bo Fol. Eccl. okrožnico o sv. Frančišku najbrže samo ekscerpiral, pa jo ponatiskuje. Nekaj manj od polovice je je v junijski številki. Sedaj me skrbi, da bi težka latinščina bravcev ne ostrašila. Vsaj meni se zdi jezik v tej okrožnici težak, vsaj ponekod. Tako se bojim, da bo ta ali oni sobrat prezrl, kako bolj tam na koncu okrožnice sv. Oče priporoča tretji red. Skofof naroča, naj tretji red na vse načine (quoquo pacto) goje in ljudstvo o njem poučje ali sami ali po sposobnih pridigarjih. Potem pa pravi: Qui nondum dederint, dent praeclarae eiusmodi militiae... hoc anno nomen. Če ta poziv velja našim vernikom, velja seveda tudi nam, nam še posebno.

Kako bi mi to dosegli? Menda po tisti metodi: coepit facere et docere. Najpoprej bi mi pristopili. Da bi to radi in s pridom storili, bi se o tretjem redu najpoprej poučili. Tretjeredniški molitvenik »Življenja pot« ima 96 str. poduka o tretjem redu. Brošurica »Red za ljudi živeče mej svetom« ima poljuden poduk o tretjem redu... in stane Din 5. Dobi se pri upravi tretjeredniškega lista »Cvetje z vrto v sv. Frančiška« v frančiškanskem samostanu v Ljubljani. List stane 7 lir na leto. Imenovani molitvenik pa stane (brez poštnine)

v zlati obrezi 30 Din, v rdeči 25, v platnu 20 Din. Izberi in naroči vsaj list in molitvenik ali brošurico, ali pa vse troje. Če kaj več pošlješ, zapiši, naj bo za novo cerkev sv. Frančiška, ki se z dolgim zida ravno v spomin 700-letnice.

Ko se boš dobro podučil, boš gotovo z veseljem pristopil in tako postal sobrat samega sv. Očeta, ki je že nad 50 let v tretjem redu. Ni treba mislit, da boš skoro edini duhovnik v tretjem redu. V lavant'ski škofiji jih je toliko, da imajo lastno duhovniško tretjeredniško skupščino in svoj list.

Coepit facere et docere. Potem boš z lažjim srcem priporočal ljudstvu, kar že sam izpolnjuješ. Ali ne?

Vidite, gospod urednik, kakošni smo zakotniki! Mislim sem o drugem pisati, ne o 700-letnici sv. Frančiška. O čemer sem mislil molčati, sem govoril, o čemer sem hotel govoriti, sem molčal. Sem pač

Naturza.

Naznanilo.

Beneška provincija oo. kapucinov želi vzgojiti slovenskega naraščaja za samostane, katere je sprejela med slovenskim ljudstvom. Zato namerja začeti v sveto-kriškem samostanu s privatno gimnazijo, kjer bi se poučevali in odgajali dečki, kateri bi bili voljni, da se posveté redovnemu življenju pri kapucinih. Poleg drugega potrebnega znanja se bo gojencem zlasti oskrbel kar moči dober pouk v slovenščini, da bodo zmožni za uspešno dušnopastirsko delo med Slovenci.

Samostansko predstojništvo se s tem vljudno obrača do č. duhovščine, naj bi namero s svojim vplivom blagohotno podprla ter opozorila na to podjetje stare, kateri bi utegnili izročiti zavodu kakega nadarjenega dečka dobrih navorov. Primerna starost je od 10.—15. leta. Zastran vzdrževalnine in vseh pogojev se je obrniti na č. p. guardianu kapucinskega samostana v Sv. Križu.

Izdajatelj: Zbor svečnikov sv. Pavla.
Tiskarna: Katoliška tiskarna v Gorici.
Odgovorni urednik: dr. M. Brumat.

Članarino (25 L) pošiljajte le na naslov:

Msgr. Anton Berlot, stolni kanonik
Gorica, Via Dreossi 16

Vse dopise pošiljajte do 15. vsakega meseca le na naslov:
Dr. Mirko Brumat, stolni vikar
Gorica, Corte St' Ilario 7

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Zdravnik

Dr. France Jakončič

Gorica - Gosposka ulica št. 6

sprejema za notranje bolezni od 9-11, 3-4

Dobro znana gostilna

„PRI MAKSU“

Izborno vino!

Terezija Petrovčič.

Na razpolago

Modena tvdka
in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane cerkvene predmete, kakor: svečnike, svetiljke, kelihe, moštrance, srebrne in kovinaste itd. ••••• Popravljajo se že rabljeni predmeti s pozlačevanjem in posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.

Urarnica in zlatarnica

L. BRAUNIZER

Gorica, Travnik 24. - Galanterije.

Andrej Mavrič

Gorica, Gosposka ulica št. 3

Bogata izbira domačega in inozemskega sukna. — Velika izbira kožuhovin. Lastna krojačnica, možkih in ženskih oblek.

SVEČE

K. T. D. v GORICI

Via Carducci 4 (prej Gosposka ulica)

Katoliška knjigarna v Gorici ima v zalogi sveče: I.a po 1050 L za kg, II.a po 7 L za kg. Naročene Kopačeve izvorne sveče so prišle v prvih dneh meseca januarja 1926. — Zaradi spremenljivosti carine in valute cena ni določena. Kadilo „Lacrima“ in „Granis“ v zalogi.

Naša
zavarovalnica

L'Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

**Katoliška knjigarna
in devocionalnica -**
v Gorici - Gosposka ulica št. 2.

TEOD. HRIBAR

Največja izbira najfinejšega in
priprostega blaga za obleke. -

Na razpolago

Katoliška tiskarna

Gorica - Vrh Placute 18

Ali vršite zanjo propagando?

Ivan Temil - Gorica

Via Carducci 6 (prej Gosposka ul.)

Odlikovana brusilnica na električni
pogon. Nožarski predmeti, dišave itd.
Podružnica: Corso G. Verdi št. 40.

*Nikjer se ne kaže človeška sebičnost
tako kakor v gospodarstvu. Da pa rav-
no v gospodarstvo zanese krščansko
ljubezen, to je naloga našega združ-
ništva. — — — — —*

Ivan Kacin - Gorica

Piazza Tommaseo 29 (Placuta)

Tovarna orgel, harmonijev in glasovirjev. -
Uglašuje, prenavlja, popravlja vse te instru-
mente. Jamstvo! Zahtevajte cenik. Prodaja
se tudi na obroke!

Na razpolago

Zobozdravnik

Dr. LOJZ KRAIGHER

specialist za bolezni v ustih in na zobeh
sprejema

v Gorici, na Travniku šte. 20.

NAŠ BRIVEC

ANTON PUCELJ,

KI JE IMEL ŽE PRED VOJNO DELAV-
NICO V GORICI NA TRAVNIKU, JE

NA NOVO OTVORIL

NA TRAVNIKU TIK ŠKOFIJE

BRIVNICO

TER SE PRIPOROČA VSEM ROJAKOM.

Svečarna

K. T. D. v Gorici

Via Carducci 4 (prej Gosposka ulica)